

ספר
הנוי הצלחה

הנקרא בשם
תשועת ישראל

והוא פירוש על פיוט אקדמות אשר נהגנו בכל תפוצות ישראל, לאמרו בחג השבועות ביום הראשון בבוקר, קודם קריאת התורה, ומבואר בו מעט תשובת המינין והמסיתין והמדיחין, ומעט התגלות אלקות, והעיקר יסוד אמונתנו החזקה והרוממה, עד אין קץ ושיעור, ואת הצלחת ישראל אשר שמרו את התורה, ועבדו את השם אחד לבד, ואת הגוה שאנן ורענן, ואת תשועתם לנצח, אשר יהיה להם לבדם לעתיד לבוא, אחר ביאת גואלינו ומושיענו, בקרוב במהרה בימינו, אמן, ואמן:

המיוסרים בעוהשי"ח, על דברי תנ"ך וש"ס, ומדרשים, וזהר הקדוש ותקוני, ומפרשיהם ז"ל, וכתבי האר"י והרמ"ק וצוקלה"ה, ושאר ספרי קבלה האמתיים, וספרי סוטר ומדות סהראשונים ואחרונים כמבואר בפנים:

כל אלה חברו ובאו ויחדו על ידי הצעיר בימים, ומתאבק בעפר רגלי החכמים, יונה אייזיק ניימאן בעה"ס ספר בן יכבד אב שני הדקים על תנ"ך וש"ס, וספר יין המזוקק שני הדקים על תורה ודברי חז"ל, בלאאמ"ר יואל דוב ז"ל סילורי וויישקאווי, הונה לע"ע פה קהל ווענגראב פלך שעדליץ, ומלפנים היה עיר סגורתי מאקאווי פלך לאמ"י, יע"א:

© 1912

פיעטרקוב

הועתק והדפוס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י תל"ח תשס"ז

ברפוס הדרש המשובח של ר' חנוך העניך פאלמאן נ"י.
שנת טוב סחרה מכל סחורה לפ"ק

СЕФЕРЪ ГАНВАЙ ГАЦЛУХО

Соч. J. A. Наймана жит. г. Венгровъ Сѣдлец. губ.

יצא לאור פה ברוקלין נ.י.

שנת תשנ"ט

ע"י

אחים גאלדענבערג

ובסיוע מו"ה ר' יצחק בראך נ"י

* * * * *

נדפס אצל:

5314 13th Avenue
Brooklyn, NY 11219

TEL. (718) 972-0777
FAX. (718) 972-0178

מכירה הראשית אצל:

בימ"ס ביגלאייון

4409 16th Ave.

Tel. (718) 436-1165

הסכמות הגאונים

בעזה"ש.

ב"ה.

איקלע לאחרין הרב המריף ובקי
 למ"ס י"א כש"ת מוה"ר
 יונה אייזיק נ"ו. בעל המחבר
 .בן יכבד אב"י מחושבי עיר
 זוענגראב. ובידו חיבוריו הנעימים .
 בדברים הנחמדים מפז ובי"ש. לעורר
 לבבות אחבנ"י. להדפיסם לחלקם
 ביעקב. בודאי מלזה גדולה לקרבו
 ולכבדו בספ"י כראוי לאיש יקר וי"ש
 כזה. לסייעו להפיץ מעיינותיו מלזה
 בדרך כבוד. וכל המסייעו בודאי
 יקיים הפ' עץ חיים הוא למחזיקים
 וגו'. ואי"ה כשילאו מזה"ד אקח
 בל"ג ג"כ את ספריו היקרים. כ"ד
 המדבר לכבוד המורה ולומדיה. ד'
 לסדר יתרו רס"ו. פראשניץ יע"א
 פלך פלאצק :

גם אני הח"מ קבלתי פרעמיראלט
 מן בעהמ"ח הרב המופלג היקר
 וי"א וכו' כש"ת מו"ה יונה אייזיק
 כ"י מק"ק זוענגראב. שהיה
 מחושבי פה קהלתנו י"ו לפני איזה
 שנים. ושמעתי אומרים עליו פה שהיה
 יושב על המורה ועל עבודה. ולזאת
 כל המסייע לו הוא מן המכבד את
 המורה ולומדיה. והיה ה' עם הטוב.
 וירוס קרן המורה. וירחס ד' עמו
 ב"ב אר"א :

בה דברי הכותב לכבוד המורה
 ולומדיה יוס א' מר"מ תרס"ה לפ"ק.
 פ"ק מאקאווי י"ו פלך ז'אמוי .
 נאום ישראל גימן אבי"ד דפס
 ק"ק הג"ל :

מנחם מענדריך אבי"ד דפק"ק הג"ל.

בעהמ"ח ספר. זכרון מנחם" וספר „קהלת מנחם. :

בעזה"ש.

בשם השם ובעזרתו .

באתי כיהודא ועוד לקרא. ואף
 כלום קרוב מעיד וכו'. רק
 מלמא דעבידא לגלווי וכו' כי בעל
 המחבר .בן יכבד אב"י ש"ב בן
 אחי

הן כל יקר ראחה עיני. אשר איקלע
 לאחרין גברא רבה ויקירא איש
 חמודות. הרב הג' חריף ובקי ירא
 ד' מאד כ"ש מ' יונה אייזיק שי"ח.
 בעמ"ח ספר בן יכבד אב אשר
 ראובו רבים וטובים גדולי ארץ
 ויהללוהו. וכעת עלה על רעיוני הטורים להעלות על מכבש הדפוס
 שני

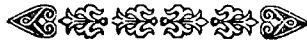
הם כמות

שני ספרים יקרים. דברים נעימים
אחד על תורה וכמה אגדות. מצוהרים
שם בדרך ישר קרוז לזורת השמועה.
דברים המקרבים לבס של ישראל
לאזיהם שצמחים לעבודתו וליראתו.
והשני פירוש יפה אף נעים על שיר
הקדוש אקדמות אשר נהוגין בכל
תפלות ישראל לאמרו ביום מעמד
הקדוש הר סיני. וגם זה כמשפט
הראשון בדברים חמים. להלהיב
לבות ישראל לעבודת הבורא. וגם
מכיר אנכי את הרב המחבר מכמה
שנים, שהוא ירא שמים גדול ועוסק
יומם ולילה בתורה ועבודה. ותמיד
עול מלכות שמים עליו בכן ראוי

להעלות ספריו על מכבש הדפוס כי בטח יהיו לרנן לפני אדון כל. ולפני
חבמי ישראל שיחיו וזכות התורה יעמוד לנו. לשלות לנו משיחנו הלק
במהרה בימינו אכ"ר. בעה"ח ל"ד למ"ט מונים רמ"ה וויסקאווי :
גאס ישראל בן ציון בהגאון מ"ש זללה"ה האב"ד דק"ק וויסקאווי יע"א
פלך ווארשא.

אחי המופלג ומפורסם יוגה אייזיק
נ"י. יגע בתורה ומלא כדי מדתו.
ועתה בא עוד במיבוריו הנעימים.
לקרב אחצ"י לתורה ולתעודה.
ורולה להדפיסם. ע"כ כל המסייע
לו הוא בכלל את התורה ולומדיה
יכבד. כה דברי המדבר לכבוד התורה
ולומדיה. יוס ב' מר"ב ישבט שנת
תרס"ז לפ"ק. פה מאקאווי יע"א
פלך לאמזי :

באמר מרדכי ברי"א ז"ל. דומ"ל
דפה ק"ק הנ"ל :

הקדמת המחבר .

אשר בלב נשבר מדבר .

אדם הוא יקרת הבריאה ושביל החכמות ייבין השמועה, אף דברים נעלמים יביע וישמע, ולירד לעומק ולרום להנביה, ואם ככה הוא אדם נעשה, נדרש לו להבין כל פעולה ודיבור ומעשה, ולכן אשאל שאלה קטנה אשר היא בעתה ובזמנה, מה ראו חז"ל על ככה לומר קודם קריאת התורה וברכה, את הפיוט "אקדמות", ביום הראשון של שבועות, יום אשר בו ניתן התורה, ברתת וזיעה ואימה ומורא, אשר לא כן בשאר השבתות, אשר גם אז יקראו דינים ודתות, ואיך יתישבו הרברים, ויתלכדו זה בזה המאמרים, ולכן נראה לי הצעיר, לבוא אחריהם כביאור, ולומר אף בזה מעט, לפי שכלי הדל והקטן:

הנה חכמינו זכרונם לברכה, דרשו ממקרא הנאמר בזאת הברכה, וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן, מלמד שהחזיר הקב"ה על כל אומה ולשון היושבת בשרון שיקבלו את התורה ולאמרה כגרון. ולא רצו ליקח זאת להם בזכרון וכה היתה תשובתם, הלא אין לאל ביריני לעשותם, ואיך אם כן נקבל אותם, אבינו הזקן ברכנו, כי חיינו יהיה על חרבינו ואיך את הלא תרצה נקיים, הנאמר בתורה הנבראת מיומים, ובישמעאל נאמר כי הוא יהיה איש פראי, ידו בכל יוד כל העם בו פלאי ואיך יקיים הוא את התורה הנתנה מהבורא אשר היא ברה ומלאה ישרה ובאמת נדרש להבין את זאת, אשר איש רם וגדל הערך כזאת ובצבא שלו היה אוח, וגם מלאך הנשלח מהשם צבאות, אל אם ישמעאל היא הגר המצרית יאמרו דברים מרים כנידים, אשר לתורה הקדושה יהיו חליצה מנגדים? ואם אמרו המה ככה בדברי שליו קודש וברכה, מסתמא המה דברים ישרים ונעימים אשר המה עם דברי תורתנו הקדושה המימים ולכן נראה בדבריהם הקדושים בעזר אלקי קדושים כי כן המה בעזר השוכן רומה; יען עשו וישמעאל היו אז ראשי האמות כירוע וגדלו תמיד על ברכי הצלחה ועזרן השעשוע ולא חסר להם כל מיני שחוק וטיוול ותענוגי העולם וכך הגה אשר אך יצא מפייהם שמרו כלם, כמפי שליט רב ומלך עולם, ובאפם הרנו אנשים וברצונם עקרו כל דבר עם השרשים, והצלחתם גדלה ורבה למעלה למעלה, עד אין לשער ולספר כלל כי אף אם אחד הכנים עצמו בסכנה גדולה וחרב חדה היתה מונחת על צוארו מגולה, אף גם משם יצא הוא לחרות נעלה להחיות חיי תענוג ועידון רב כאיש המעלה, וזאת היתה כוננת יצחק אבינו בברכתו, אל עשו בנו בכירתו, על חרבך תח"י עד מיתתו פירוש והצלחתך יגדל ככה כי אף אם הלך בסכנת הרכה

הדרכה, כמו איש אשר הוא לחרב חדה ערוכה וכפשע בינו לבין הרציחה גם משם תצא לחיי תענוג ועידון רב ומלא עונג וזאת הוא גם כן הדיבור שאמר המלאך אל הנגר במדבר, ירו בכלי פירש יד ממשלתו ואכפו תמשול בכל, והרדה יפול במי שיתן עליו בקול, ויד כל בו פירש והכל יתג ידם לו לבוא ולעבדו שכם אחד בכל יהבו ואם המה היו אמונים עלי הולע ותענוגות בני אדם ואנשי מעלה, ואצל התורה האדם להיפך ינהל כמו שנאמר וזאת התורה אדם כי ימות באהל ואמרו חז"ל על זה במסכת שבת, אין התורה מתקיימת, אלא במי שעצמו עליה כמית ובר' אמות של הלכה תמיד שובת ועוד נאמר בחכמת המלך שלמה, אני חכמה שכנתי ערמה ואמרו חז"ל על זה במסכת סוטה אין התורה מתקיימת אלא במי שמעמיד עצמו ערום עליהם וירו מטה, ועוד אמר המלך שלמה ומיץ חלב יוציא חמאה, ואמרו חז"ל על זה שלהי מסכת ברכות במי אתה מוצא חמאה של תורה במי שמקיא עליה חלב שינק משדי אמו מרוב אנהות, ועוד אמר שלמה בשירו הערב קוצותיו תלתלים לשורות כעורב ואמרו חז"ל על זה במסכת עירובין, מי הוא האיש אשר בתורה נכון, שמשחיר עצמו עליהן כעורב, ונעשה אכזרי על בנו ובני ביתו כעורב ועוד אמרו חז"ל במסכת אבות, כך הוא דרכה של תורה לקנות בלבבות פת במלח תאכל ומים במשורה השתה כל היקמות ועל הארץ תישן וחיי צער תחי' ובתורה אתה עמל כל הימים הלילות ואיך אם כן היה לאל בידם לצאת מזה, לצער ומצוק כזה מעונג ומרוך צירם הלא זאת יעשה בהם שמוות ויפריד חלילה בנייהם המות ואיך אם כן יקבלו את התורה הזאת ולכן אמרו בלשונם הצח הלא בתורה כתב, לא תרצח כי אף את נפש זולתו לא ירצח ומכל שכן את נפש עצמותו לא יגרום חלילה להמיתו ואם אבינו ברכנו והרגלנו בתענוגים ובפעם אחת נהיה מכל טוב אחר נסוגים ולהיות בתורה תמיד נהנים הלא או בלתי ספק נמות את עצמותינו ונעבור על לא תרצח בידני, ואיך אם כן יש לאל ליקח את התורה בינינו, ומסתמא התורה היא לא לנו, וזאת התורה השם לא צונו, רק היא לישראל הנדבאים ושפלים ומעונים אשר הרגלו לעבוד עבודה עבד בחומר ובלבנים וקצו בחייהם מרוב צער ויגון יאנחה מימים ושנים, ונקראו למקום בנים, להם ימתק התורה בכל ענינים, וכן היה, כי קבלו יש-אל את התורה התמימה, אחר עבודתם ועינים ולכתם במדבר ציה ושטטה, ואחר חסרון לחם ומים וגודל המהומה; אבל פחדו ממאמר חכמינו וזכרונם לצרכה שאמרו שאין השכינה שורה מתוך עצבות אלא מתוך שמחה, והמה בצער ועצב מרוב יגון ואנחה מחוסר כל והרוחה, ואיך ישרה הקב"ה עליהם השכינה שיקבלו התורה הקדושה בשמחה ורינה, ולכן בא בעל הפייטן

וביאר

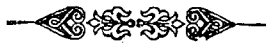
הקדמת המחבר

ג 5

וביאר באקדמות, מה שהראה הקב"ה או לישראל בשמי ערכות, ומה שיוזבו בעולם העליון עולם הנשמות ואת הרב טוב הצפון לפנינו, אחר ביאת משיחינו, במהרה בימינו, בכדי ליתן להם שמחה בכל הלככות, וינצלו בזה סכל בעלי דבבות כמו שאמרו חכמינו והגאונים מלמד שקרע להם עליונים ותחתונים, והראה להם עשרת מונים, כי הוא הוא אחד ואין זולתו כחכמים ונכונים, בעליונים ותחתונים פירוש כי כל התענוגים אשר זולתו ובלתו המה אינם נחשבים למאמה, נגד תענוגי ישראל אשר על השם המה, והמה יהיו לישראל לעתיד עד אין סוף ושיעור, וכפיוט אקדמות מעט מבואר ועוד הרבה עד אין די ביאור, וקץ ושיעור, אשר עין לא ראתה זולת האין-סוף ושיעור, ועתה אחל כביאור, בעזר אין סוף ותכלית ושיעור:

נאום המחבר, אשר לכבוד התורה מדבר, בלב נדכה ונשבר, פן מיצט בכבוד המדובר, ויבקש סליחה ומחילה, מאלקי המרוטם על כל ברבה ותהלה, שיכפר בעד המלה, אשר היא לא תסולה, לאלקי נעלה, מרום מעלה:

נעשה וננמר בעזר כורא עולמים, ביום קדוש ומיוחס ותמים, לסדר ונתת מהודך עליוי שנת יהי השם עלינו ס'ת'ר'ה' ל'פ'ק יונה אייזיק ניימאן, בעהמ"ח ספר **בן יכבד אב'** שני חלקים על תנ"ך וש"ס וספר **יין המזוקק'** על תורה ודברי חז"ל בלאאמויר יואל דוב ז"ל, מידידי ווישקאווי, חונה לע"ע פה קהל ווענגראב פלך שעדליץ, ומלפנים היה עיר מגורתי מאקאווי פלך לאמוי יע"א:

הנני אקדמות הצלחה ד 7

אקדמות מלין ושריות שורתא, חליים, ואנשי חיל מזוינים בקשתות פירוש טרם אמירתי ומחילה דבורי:
אולא שקילנא הרמן ורשותא, והשומרים אותו, יקבלו את ארחותם, ארומת תמיד,

שגש פעמים ביום ולבושי כבוד, וכל זרכס, ויהי כאשר גדל הקטן שמה, ולא ילא לעולם חון לגדרו, ושאל את פי האנשים היושבים אותו, מי הוא זה, אשר זן ומפרנס אותי ואתכם, וכל הנמלאים פה, ואמרו לו, ישנו אחד אשר כל זאת הוא שלו,

אקדמות מלין ושריות
אולא שקילנא
ורשו

פירוש

אקדמות מלין. קודם רבוי הדברים מלשון ומלין לזד עלאה ימלא:
 ושריות שורתא. תרגום הואלמי שריותי:
 שורתא. תרגום כאחד ידבר כחד שותא:
 אולא שקילנא. תחילה אטול רשות והרמנא תרגום ויועניך ככתחילה כמו אולא:
 הרמן. במחון מלשון הרמנא דמלכא:

בבבי

והוא הוא אשר כותן לנו את כל זאת, ויהי כאשר אך הוא שמע את זאת, ואז נכנסה אהבת האחד ההוא בלבו, עד כי התחיל להודות ולשבח את האחד ההוא, ואמר בזה הלשון, אנכי אודה את האדון הזה, אשר יש לו מרחב גדול כזה, וכל סביבו גדר גדול וגורא כזה, ובו בית האסורים, ובית החולים, גדולים כהם, ויש לו כסף וזהב, ואולרות כהם, להיות לו, להשפיק את כלנו, בכל הלטרכותינו, ואם כן, מי עוד גדול כמוהו, ויהי כאשר אך שמעו האנשים אשר אותו, את דבריו החלו לגשור

פירוש ואם אך נדבס לבי לומר שירה, ודברי שבח, לפני מי שאמר והיה העולם, כאלן אנכי ליקח רשות והרשאה, ולווי, ובטחון, מאת השם, אם הוא מלוה, לא יש כמוני, לומר שירה לפניו, ואם הוא עתה העת, לומר שירה לפניו, ומה הוא דבר השירה

אשר אוכל לומר לפניו, כי פן אמעט חלילה, בכבוד המקום עוד, בדברי שבח שלי, יען בער אנכי מאיש ובינת אדם אין לי, ואנכי גולרתי בין מורתי אור, ובעולם השפל כזה, ולא ראיתי אור בהיר בשחקים, ודוגמא ומשל לזה, כמו קטן שגולד בבית האסורים הרחק מאד מארס העיר, ובעד חלוני בית האסורים, לא ראה מאומה רק מרחב גדול מאד, וסביב המרחב גדר אבנים גדול וגבוה מאד, וזכרתי אחת, עומד בית החולים, גדול מאד, בעד בני האסורים אשר אסורים שמה, אם אך יחלו את

עוד, ואמרו לו כתר זעיר שם, עד
 אם אך יבואו משרתי המלך העומדים
 לפניו לבקרנו, ואז המה יורוך,
 את אשר תדבר, ויהי אך בואו משרתי
 המלך, וראו את טובת לבבו,
 ותשוקתו הטעורה, ואז אמרו לו בכו,
 אם אך תרצה להלל ולהודות את
 אדוניך, אל תאמר יותר משלש
 מיבות הללו, היינו, ברוך אתה אדוני
 שאתה גדול, וגבור, ונורא, וכמה
 גדלו או גבורתו או נוראותיו, אל
 תאמר, ואל תדמה לידע מזה אף
 קלה, כי אין גבול וקצה, לגדלונו
 וגבורתו ונוראותיו, ולזה כווננו חז"ל
 באמרם, כי אף השלש מיבות הללו,
 אם לא אמרם משה רבינו בתורה
 ושנוי בניאיס, ואז אף גם זאת לא
 היינו רשאים לומר, כי לו דומיה
 מהלה, וכל מה שאתה מדמה לשבח
 אתה מגנה חלילה, כמו שאמרו חז"ל
 מרגניתא דלית בה טימיה, ולמעשיו
 אין קץ, וכמשל מהטיגוק, ועוד יותר
 מזה ריבי רבבות פעמים, עד אין
 קץ ושיעור ותכלית, אשר לא יכילם
 שים רעיון נולד וגברא ונאלל, כי
 בינה נא זאת הלא כל העולם העשיה
 הזה ומלואה, וכל השמים ושמי
 השמים וכל לבאם, כלם המה כגרגיר
 חרדל אחד קטן שבקטנים, נגד עולם
 עליון אחד הקטן שבקטנים, יען כל
 אחד מסבב את חבירו, וזאת היא
 הידוע, כי המסובב גדול מאד
 מהסובב, ומעולמות העליונים ההם,
 יתן לכל לדיק ולדיק, שלש מאות
 ועשר בשכרו, מלבד את אשר יתן
 לו

בו בזיפסה, וכך אמרו לו, אתה שומע
 ופתי, כל מה שאתה מדמה לשבח אותו
 אתה מצוה אותו הלא הארון הזה יש
 לו אלק אלפי אלפים, וריבי רבבות
 מדינות, עד אין מספר לקצתם, ובכל
 מדינה ומדינה, יש לו אלק אלפי
 אלפים, וריבי רבבות כרכים, ובכל
 כרך וכרך יש לו אלק אלפי אלפים
 וריבי רבבות רחובות ושוקים,
 ובכל רחוב ושוק יש לו ריבי רבבות
 חלצים וגנות ופרדסים, רחבי יד,
 עד אין קץ ושיעור, וכל מיני פירות
 להמענג בהם בני אדם, ופרחים
 מכל מיני ריח, מרובי עין, ומשיבין
 כל נפש חיה, ובכל חלר וחלר,
 כמה וכמה צתים גדולים וגבוהים,
 הצבויים לתלפיות עד מאד, ובין כל
 כרך וכרך כמה וכמה פרסאות,
 ובהם עירות וכפרים, עד אין קץ
 ושיעור, ואין קלה לאולותיו ולאנשי
 חיילותיו, ועבדיו ומשרתיו, ולבהמתו
 וחיותו וקנינו, וצית האסורים הזה
 אינו רק אחד מצתי האסורים, אשר
 יש לו הרבה מאד, להעניש את
 מורדיו, ואיך אם כן אתה הפתי,
 תשבח את אדוניך ותפארהו, בצית
 האסורים הזה, שתוק טיפש, הלא
 שתיקותיך יפה מדברין, ויהי כאשר
 אך הוא שמע כזאת, נדלקה בו אז
 עוד יותר, את רשפי אהבתו, אל
 אדוניו, ואמר להם מה אעשה, הלא
 לבי צוער כתנור בקרבי, מרשפי
 אהבתי, אל אדוני, ומלאתי מילין,
 להללו ולשבחו ולפארו, והלקתני רוח
 בטני, כלכל לא אוכל, ומה אעשה

לו עוד במתנה שלש מאות וחמשים, יחסרו בעזר השס, וגם דיבת רבים וכמה לדיקים יש בכל דור ודור, הוא, כי עוד יש לו להקב"ה, יותר וכמה דורות היו מאדם הראשון עד כה, ועוד מי יודע כמה דורות יעמוד הארץ ושמים, והלדיקים לא

ארוך

(* הגה"ה ונראה לבאר אגב אורחא, בעזר השס הטוב, את טונת חז"ל
השס שאמרו, עתיד הקב"ה להנחיל לכל לדיק ולדיק שלש
מאות ועשר עולמות שנאמר להנחיל אוהבי י"ש ואולרותיהם אמלא, וקשה
למה לו להדיק כל כך עולמות, ומה יעשה בהמה, ועוד קשה בדברי חז"ל
(פענית דף כ"ה ע"א) אלל ר' אלעזר בן פדת, שאמר לו הקב"ה, יהיבנא
לך לעלמא דאתי, תליסרי נהרותא דמשחא אפרסמון דכיין, כפרת ודיגלת
דמענגת בהו, אמרי לקמיה האי ותו לא וכו' (עין שס), ולמה לו כל כך
ומה יעשה גם הוא בהמה, ונראה בדבריהם הקדושים, בעזר אלקי קדושים
כי כן המה, כי זאת היא הידוע, כי שמן האפרסמון, הוא השמן שקורין אותו
בלו"ר בלע"ז, וידוע כי השמן הזה הוא סגולה לזכרון, ואם אך יקח
האדם טיפה אחת מזה, יתחזק מוחו מאד, להשיג ולזכור את כל אשר
ילמוד, וישיג בשכלו ולא ישכח עוד לעולם אף תיבה אחת, ויהיה כבוד
סיד שאינו מאבד טיפה, ואם אך יקח אדם משמן זה מעט יותר, מכדי
לרבו אף טיפה אחת, ילא מדעתו, יען מוחו חלש לקבל כל כך, וזאת
היא הידוע, כי כל התענוג העליון, הוא השגת אלקות, מעשה אלקיני,
אין סוף ברוך הוא, וזאת היא אשר הכעית לו הקב"ה לר' אלעזר בן פדת
כי בשכר זה, אשר הוא עני ומדוכה בעולם הזה, ובכל זאת הוא יסגה
תמיד בהצבת השס ותורתו, ולכן בשכר זאת יזכה להשגה גדולה כוו לעמיד
לבוא, כאלפים ורבבות אנשים אין מספר, אשר יתחכמו משלש עשרה
נהרות אפרסמון, הגדולים כפרת ודיגלת, ומה שהיה לאל ביד כלם להשיג,
הוא בעלמו ישיג, והוא משל להשגתו הגדולה עד אין קץ ושיעור: רעוד
אפשר לומר בכונת ה"ג נהרות דאפרסמון, כי הוא מרומז להשגה
משוטת, ב"ג תקוני דוקגא קדישא, אשר מעט השגה בהס, הוא באין
סוף ושיעור, כידוע ליודעי מן, ולכן כאשר ביקש יותר, אמר לו השס,
כי אין השגה עוד למעלה מזה, לאיש כמוהו וחביריו, ולכן לא יבקש יותר כי
זאת היא למעלה מהשגות הנשמות, ומה בלע לו בהשגה למעלה משכלו,
כי לא יבין ולא ידע מאומה, וכן במתן העולמות ללדיקים לעתיד לבוא,
הוא גם כן בזה האופן, שינתן להם השגות העולמות כהס עד אין קלה.
והוא

ארון העולמים כזה, נדרשים אהמו וליטול רשות, ולסדר את שבחינו, ולהיות דברינו מועטים, פן חלילה מאד, ככלל לא אוכל עד כי ילא נפגום עוד בשבחינו, ונהי' כענשים חמת אשר דימונו לעשות לו נחת:

בברי דברי

וטרי עדי לקשישותא ברכות הבורא שברא וכושא העולם עד זקנתה, פירוש ואם תאמר למה כל כך החרדה וחיל ורעדה, יטן אנכי רוזה לדבר בשבח הבורא, שברא כל העולמו' העליוני' והתחתו' וממנו אני נדרש ליתול רשות. ואף צבריות העולמו'

בְּבִי תְּרִי וְתִלְתְּ דְּאַפְתָּח

בְּנִקְשׁוֹ תָּא :

בְּבִי דְּבְרִי וְטְרִי עֲדִי

לְקִישׁוֹ תָּא :

פירוש

בבבי תרי ותלת. בסדר שנים או שלשה כמו צבא קמא צבא מניעא: בנקשותא. בקול מלשון דא לרא נקשן שכן דרך המחמיל לדבר לפני גדולים בבבי תרי ותלת להיות ברעד: בבבי. מלשון רז"ל דע"יל צבר לשון רשות: דברי וטרי. כלומר ברכות ובעזר הבורא שהוא בורא וסוכל עד זקנה:

גבורן

הוא אינו כאומן אחר חלילה, אשר בעלמא בלתי שום דיבור בחיל ורעדה, כל דבר הנדרש לאומנותו ישנו יטן אין אחי יודע עוד, מה הוא בעולם, ומוכן לפניו, והוא אינו עושה

תחת אשר דימונו לעשות לו נחת:

בבבי תרי ותלת

דאפת' בנקשור'

בשמים ובשגשג

אופנים, ואתמיל

בקול רעש, פירוש

אנכי פוסח על

סעיפי, אין

להתמיל להודות,

לפני הקב"ה,

ויראתי בפלותי

את פי, ולכי

הומה אל ארון

כל לשבחו, ולכן

בין כך ובין כך,

אנכי פותח את פי,

ואצטק לעקה

הוא אינו כאומן אחר חלילה,

אשר לא היה לעולמים,

וכל דבר חכמה הוא

למטעם דבר מה, ואזי יטבו

לו כל הממלכות לו ולזרעו

אחריו, וכל בני העולם

יפארו וישבחו אותו,

ויתנו לו כבוד וגדולה

ויקר, ושמו יהלך מסוף

העולם ועד סופו, קל

וחומר בן צנו של קל

וחומר, מה יקבל האדם

תענוג ושמתה בעולם

העליון, בכל רגע ורגע,

מחכמות הרבים ההם

אשר יתחדש אליו בכל רגע

ורגע, עד אין קץ ושיעור

ותכלית, כמו האיש שהמליא

בשכלו כל החכמות

משלש מאות ועשר עולמות,

אשר לגלותם אין קץ

ושיעור אשר כל אחד

גדול מחבירו באין סוף

ושיעור:

והוא למשל, כי אם אך ישיג האדם דבר מזה העולם, חכמה חדשה אמת אשר לא היה לעולמים, וכל דבר חכמה הוא למטעם דבר מה, ואזי יטבו לו כל הממלכות לו ולזרעו אחריו, וכל בני העולם יפארו וישבחו אותו, ויתנו לו כבוד וגדולה ויקר, ושמו יהלך מסוף העולם ועד סופו, קל וחומר בן צנו של קל וחומר, מה יקבל האדם תענוג ושמתה בעולם העליון, בכל רגע ורגע, מחכמות הרבים ההם אשר יתחדש אליו בכל רגע ורגע, עד אין קץ ושיעור ותכלית, כמו האיש שהמליא בשכלו כל החכמות משלש מאות ועשר עולמות, אשר לגלותם אין קץ ושיעור אשר כל אחד גדול מחבירו באין סוף ושיעור:

עושה ובורא מאומה, רק מתקן ומיפה
 כל דבר להכליתו, ויסדרם בסידור
 יפה אף נעים, כל אחד כערכו,
 אבל הקב"ה אינו כן, רק הוא ברא
 הכל מאין ליט,

**גְבוּרֵן עֲלֵמִין לִיָּה וְרָא
 סִפְק פְּרִישׁוֹ תָא :**

פירוש

ורא ספק פרישותא. אין די ויכולת
 לפרש גבורתו :

גריף

הכח הנושאו, יטן
 הוא לא עשה
 העיקר והדבר
 הנוש, רק הרוח
 לבד, לכן לא
 יכלה רק הרוח
 לבד, אבל השם

הטוב, אשר עשה את הכל ברוח
 שפתיו, לכן אם אך הוא חלילה
 יסיר כח השגחתו כהרף עין, יכלו
 הכל כרגע ויהיו כלא היו, וכמו
 אדם המחזיק כלי זכוכית גדולה,
 דקה מן הדקה, על אלצע אחת
 מלמעלה באויר, ואם אך ישכח בה
 אף רגע מלהחזיקה, ואז תפול מידו
 ותשבר לרסיסים, ויהיה כלא היה,
 כן כל העולמות ומלואם ביד הקב"ה
 הנושאים עדי עד. וזאת הוא טונת
 המאמר, המחמד בטובו בכל יום תמיד
 מעשה בראשית" יטן הוא עשה הכל
 יש מאין, וכל דבר הישות העומדת
 על יסוד הרוחני בכח בוראה ועושה
 נדרש הוא להחזיקה, ככחו אז כן
 כחו עתה, ואם לאו, כפול תפול
 חלילה כרגע ותהיה לאין כמקדם,
 וזאת ההתחדשות הוא אשר הקב"ה
 מלמלס תמיד אורו הרב שלא ישטפו כרוב
 האור ויתבטלו ממליאותם חלילה, רק
 להשפיע בהם בלמוס עד כי יכלו שאת:
גְבוּרֵן עֲלֵמִין לִיָּה וְרָא
 פרישותא

ואף את אשר
 נדרש לו למלאכתו
 ואחר כן סדרם
 בסדר יפה אף
 נעים, כרלון כל
 אחד ואחד, ונתן
 בכל אחד ואחד

כח אחר, לזה כח הקשה, ולזה כח הרך,
 לקבל את הקשה [כי בזה יפה כח הרך
 מכח הקשה] ולזה כח הזומת, ולזה כח
 החי, ולזה כח המדבר, הוא השכל
 וחכמה ובינה ודעת יתירה :

ועוד

בזה אין בוראנו כאומן
 אחר, כי אומן אחר, אם
 אך יגמור את מעשהו ילך לדרכו,
 ומעשיו אינם לריבין עוד לו, יטן הוא
 לא בראם ולא נתן בהם כח, רק
 סדרם וייפס לבד, אבל אומנתו של
 הקב"ה אינו כן, רק אף אחר
 בריאתם הוא נושא אותם בזרועו,
 ומשגיח בהם תמיד, בלי הפסק
 רגע חלילה, ואם אך יפסוק השגחתו
 מהם אף רגע כמימרא, יתבטלו
 ויהיו כלא היו, כמו איש הרולה
 לעמוד דבר קל, כמו גולה או גייר
 דק מלמעלה, ואז יזרקנה מלמעלה
 וינפוח תחתיו ברוח פיו בחזקה, ואז
 יעמוד מלמעלה הדבר ההוא, ואם
 אך יפסוק הוא מלנפוח תחתיו אף
 רגע, יפול כרגע למטה, כן כל

פרישותא, גבורות העולמות אליו
 לצד, ואין די באר, פי' כל הגבורות
 וכל הכחות וכל הדברים הגדולים
 והנשאים, אשר אך אמה רואה בעולם
 אל תדמי חלילה
 כי הוא כחם
 ועולם ידם, אשר
 מסר להם הקב"ה
 להיותם לצדם,
 חלילה וחלילה,
 רק הוא כח
 הקב"ה בעלמו,
 אשר הוא בעלמו
 עושה על ידם
 כל חפלו, כאומן
 על ידי כליו,
 והמה אינם רק
 כגרון ביד החולב
 בו וכמשור ביד

גויר ארו רקיעי קניי כל
חורש
דין ארו ימי וכר מי
פנישו
דירי ארעא ספרי ורשמי
רשן

פירוש

חורשתא. יערים מלשון רז"ל בחורשא
 קא אכיל מר. תרגום ציטר בחורשא:
 מי בנישותא. מקוה כל המימות שבעולם:

הדר

אין מספר, ובפרט מכל העלים
 אשר בכל היערים המה בכל העולם
 כלו, והיו כלם ראויים לכחוב בהם:
דין אלו ימי, ובל מי בנישותא,
 פירוש ואלו היו כל הימים וכל
 המימות שבתהום דיו במולדה,
 ולא ליקח כל מי היס לעשות מהם
 דיו, כי אז יחסר מהם מעט מעט,
 וגם כל המים המתכנסים בכל מקום
 היו לדיו:

דירי ארעא ספרי ורשמי
 רשותא, פירוש וגם כל
 אשר אך נשמה באפו כמו אנשים
 וגשים וטף, אשר אך מעונותם בארץ
 התחתונה הלזו יהיו לסופרים מהירים
 מאד במלאכתם, והמה יהיו כלם
 כל

המניפו. וזאת הוא כונת המחמר
 הממליך מלכים ולו המלוכה
 פירוש ואף אם הוא ממליך מלך לכל
 אומה ולשון, כל איש הישר בעיניו,
 אל תדמי כי המה ג"כ מנהגים את
 המלוכה, רק הקב"ה בעלמו הוא
 מנהג את המלוכה, והמה אינם רק
 כגרון ביד החולב בו, כמו שנאמר
 "לכ מלכים ושרים ביד השם", ואף
 הכח הזה, אשר הקב"ה עושה
 תמיד על ידי הכלים הללו, גם אותם
 אין לשער ולספר, ולבאר בחרט
 אנוש עלי גליון, מלבד כח עלמותו
 אשר הוא באין סוף ותכלית:

גויר ארו רקיעי קניי כל
 חורשתא, פירוש הלא כל

כל כך לסופרים גדולים, ומכמים הוא אדון כל, ואין בלתו, כמו וכבוים, אשר אם אך ירשמו רשומה איש הדר עם חבירו ואז הוא מעטפה וקו קטן, ירמוז כל הרשומה מכירו בהכרה שלימה, כמו שהוא זבל הקו וכל הנקודה לדבר גדול, דיבת רבים, אשר אין אחד מכיר ומעשה נורא, את רעהו מה הוא

הדר מרי שמיא ושלימ

ביבש תא :

הקם עלמא יחידאי

וכבשיה בכבשו תא :

פירוש

הדר מרי שמיא. לא יכלו לכתוב הוד והדר מרי שמיא : וכבשיה בכבשותא. מלשון כבשי דרחמנא למה לך כלומר העלים מכל ואינם יודעים על מה העולם עומד :

ובלא

זולתו חלילה, ובכל הכשמה הלזו, עיני בשר להם, ולה יראו מאומה, אבל בכל זאת יודעין המה, כי הוא הוא השליט, ואפס בלתו חלילה :

הקם עלמא יחידאי וכבשיה

בכבשותא, פירוש הלא

מנהג העולם הוא, אם אך אדם רוצה לעשות מלאכה רבה וכבדה, ואז הוא יסבור עבדים רבים שיעשו מלאכתו, ואם אין יד שכלם מגיע לעשות המלאכה ההוא, ואז הוא עושה, והמה עוזרים וסומכין לו, וכן כל דבר, אשר אך הוא יעשהו ויגמרהו יעשה לו סמוכות שיעמדו בלתו. אבל הקב"ה אינו כן, כי ואף אם יש לו עבדים ומשרתים

עד

ורצה וארוכה מאד מאד עד אין לשער ולספר וכן ירמוז כל קו וכל רושם וכל נקודה, מכל סופר קטן וגדול, אשר אך בארץ המה, ובכל זאת לא יספיקו לכתוב אף מעט מן המעט, אף ממעטיו הקטני שבקטנים

כי יקבלו נא כל החכמים ויאמרו אם יבינו המה מעט אף באספקלריא שאינה מאירה, איך ישטון החיות, אף צרגל דק, מזכירה דקה מן הדקה, להיות לאל בידה להלוך עמו ולהניע אותו כרלונו בכח גבורת הצורה :

הדר מרי שמיא ושלימ

ביבשתא, פירוש בשמים

ממעל למעלה מהארבע יסודות, אשר כל הצורות שמה בלי גוף וגויה וגשם, רק שכליים נפרדים לבד, והשגתם בלתי גבול ותכלית, שמה המה רואין כמעט בעליל, בעיני שכלם, את ההוד וההדר ממלך מלכי המלכים הקב"ה, ומכירים בהכרה חזקה ושלימה, כי

עד אין שיעור ותכלית, ובכל זאת
 הוא בכבודו ובעלמו הקים את
 העולם בלתי שום עזר, ואף אחר גמרו
 הוא מחזיקם תמיד בזרוע עוזו,
 פונה מכל עסקיו וכל כחו יכלה בעבוד'
 זו ואין בו עוד כח

**וּבְרָא לְאֵלֹהֵי שָׁמַיִם וּבְרָא
 תַּשְׁשׁוּ תָא :
 וּבְרָא תָא קְלִילָא דְרִית בְּהַ**

פירוש

וברא לאו שבלליה. בלא עמל ולאות שכלל
 העולם תרגום ויכלו השמים ואשתכללו שמיא :
 ובלא תששותא. כלומר בלא תשות כח :
 ובאתא קלילא. כלומר בלות ה' דכתיב
 בהרהרם בה' גראם :

מששותא

לעסוק בעבודה
 אחרת בעת ההוא
 כי אם אך הוא
 יפנה לבו לעבודה
 אחרת זולתה,
 יש חיות את
 הראשונה, ומי
 יודע אם יהיה
 עוד לאל בידו
 לגמור את
 הראשונה כי כבול
 יבול כי הראשונה

היא עבודה גדולה ועמוקה עד אין קץ
 ולכן נאלץ הוא לשים כל מעיניו בה לצד,
 ואחר גמרו את עבודתו הגדולה הזו,
 יסור כחו ממנו מחמת העבודה ויהיה
 נדרש להניח כל עסקיו ולנוח מעט ולא
 יניח או שום דבר לבוא לפניו ולא יעסוק
 בשום דבר עד אם ישוב רוחו אליו,
 ולחזור את כחו אשר כלה בעבודה
 הראשונה. אבל הקציה אינו כן רק אף
 בעת עסקו בצריאת העולמות לא היה
 יגע בהם להיות בו שום שינוי חלילה
 מקודם בריאתם וגם אחר בריאתם לא
 היה עיף להיות בו שום שינוי חלילה אף
 מעט זעיר שם בקיוויו של יו"ד רק הוא
 היה הוה ויהיה, הוא הוא אשר היה קודם
 בריאת העולמות ובעת בריאתם, ואחר
 בריאתם ולא עשו בו שום שינוי וחילוף
 תמורה חלילה : **ובאתא קלילא**
 דלית

יען אין לאל
 ביד שום מלאך
 ושרף ואופן וכרוב
 להשכיל לעשות
 אף מעט מן
 המעט ממעשהו
 ולהיות עוזר
 וסומך זולתו
 חלילה :

וכבשיה
 בכבשותא,

פירוש הלא מכהג
 העולם הוא, ואף

אם קודם מעשה הא' החכם לא השכילה
 שום צריה לעשות כמעשהו, אבל אחר
 שעשהא ישנס רבים אשר יחכמו לעשות
 מעין חכמתו, יען המה רואין איככה
 נעשית הדבר ההוא בכלל חלילה
 ופרטיה, אבל לאל מעשה השם אינו
 כן, אף אם כבר עשה וילך את
 כל מעשה צראשית, והכל רואין
 אותם ומשיגין את כל טבעיהם
 בכלליהם ופרטיהם, ובכל זאת
 יקבלו נא הנה כל חכמי הטבע ונבוגי
 לחש, לעשות ולברוא דבר למח
 חדש, או בעל חי חדש לא יעלה
 בידם, יען נעלם ונסתר מהם את
 המוכן רוח אשר בהם כמו שנאמר
 מוכן רוחות השם יודעי ולא זולתו :
וברא לאו שבכרדיה, וברא
 תששותא, פי' דרך העולם הוא

דלית בה מששורתא, פירוש ועמה
 בא בעל הפייטן להסביר לך שמוכל
 לשמוע איך קל היה אלל הקב"ה
 בריאת העולמות כמו שהוא דרך
 העולם איס איך
 יבוא אש אל
 ארון ומושל אחד
 לבקש ממנו דבר
 יעמוד לפניו דומם
 עד אס יאמר
 לפניו המושל
 "הי' בהיא, אשר
 היא הברה קלה
 מכל האותיות,
 והוא הוראה שיש
 בראון המושל
 לידע שאלתו,

מששון
זמן כל עבדתיה בהך
יומי ש
זהור יקרית עלי. עלי
בורסיה דאש תא

הכנתו הוא
 עשיתו :
 זהור יקרית
 עלי,
 עלי בורסיה
 דאשתא, פי'
 הלא דרך העולם
 הוא, אס איך
 אחד עושה עבודה
 גדולה וכבדה
 בעלמו, או איך
 עס משרתיו,
 ואז אחר עבודהו

פירוש
 זהור יקרית עלי. כלומר ביום השביעי
 נתעלה וישב בזהר יקרית על כסא אש :
 חיל

כר כמו ממנו ונעשה משחת מאיש
 מראהו ומואר פניו ישונה, ואף אס
 הוא היה בתחילה יפי מואר ויפי
 מראה עד אחר הניחו ואז יסוב רוחו
 אליו מעט מעט. אבל הקב"ה אינו
 כן, רק זיו ויקרת מואר כבודו
 עוד נתעלה מעלה מעלה, אחר
 בריאתו וליירתו העולמות, כי
 אחר בריאת העולמות, הראה
 לדעת, כי שכינתו ויקרת כבודו
 שוכנת אף בדברים המגשימים,
 כמו אף באש הגשמי, אשר הוא
 המזיק והמשחית מאין כמוהו, אשר
 הוא מכלה ומבלה הכל, גם בו
 כסא כבודו שוכנת כי אפס בלתו,
 פי' כי מבלעדי השס הוא אפס ואין,
 כי אף מה שהאש מכלה, הוא הכלי'
 כמו לבד, ולא דבר זולתו ובלתו :
 חיל

ולמלא את בקשתו כי אין מחסור
 לפניו ובעת אמרו זאת לא ניכר
 בו עוד שום שינוי. כן אלל הקב"ה
 אס איך עלה בראונו הפשוט לברוא
 העולמות ובראו וגורו ונעשו בלתי
 שום דבר עבודה ויגיעה ולאום
 ושניו אף מעט מן המעט חלילה
 כידוע ליה :

זמן כל עבדתיה בהך יומי
שתא, פירוש הלא דרך
 העולם הוא, אס אחד רולה לבנות
 בנינים גדולים ורבים, הבנויים
 לתלפיות הוא מאין את עלמו לזה
 ימים ושנים ומביא ומכין את
 כל הדברים הנדרשים לעבודה הזו,
 קודם החלו לעשותם ואחר אס הכל
 מוכן ומזומן לפניו יהחל לעשות
 עבודתו. אבל הקב"ה אינו כן רק

חיר אלה ארפין ורבווא השגתם שאת, כמו שנאמר, כל פעל לשמשותא, פירוש ואם

תאמר כי לכן ברא הכורא את כל העולמות לבדו, יטן לא היה לו עוד

אז שום מלאך ומשמט, הלא א ידענו כי אף גם עתה אשר יש

ויש לו מלאכים ומשמטים, חדשים לבקרים, ואין מספר לגודם,

ואין לשער את סידך מחניהם, ובכל זאת הוא

לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, מקטן ועד גדול ואין

בלטו, ואם תאמר אם כן הוא למה לו המלאכים והמשרתים הרבים

כמוהם, להראות להם יקר תפארת גדולת כבודו מעט מעט זעיר שם

זעיר שם, כפי אשר יוכל חרתין נבוט לצפרין. מלאכים זומחים

חדשים בגל צוקר: נבוט. מלשון רז"ל פרצודא דתומי קלא כיון דכנט נכט לשון

זמיהה כפ"ק דתענית: סניאה פרשותא. רבה אמונתו דכתיב חדשים לבקרים רבה

אמונתך מרגום אמונתך מטרשא: שפי

בעת אשר יראו צריות חדשות ויזירות חדשות ומעשים חדשים ואז ידעו שיש מחדש

חדשים ואף אם לא שזפתו עין רואה (*): טפי

(* הבהרה, ואגב אורחא נבאר צעוב טעם ודעת את המקרא הזה אשר הביאו הפרשן, חדשים לבקרים רבה אמונתך, ומה שאמר

איוב (י"ט כ"ז), ומצרי אחזה אלוהי, וזאת יהיה בעור השם לחוק אמונתינו אשר מטה חלילה בעונותינו הרבים צדור פרוץ הוא:

התגלות אלקות, ומקור אמונתינו: ואף כי אין לבוא אחר המלך מלכו של עולם בחקירה ודרישה חלילה,

ואף כי עוד בן אדם כמוני היום הצעיר והדל השפל והנבזה, והמדל

טפּי יקידין שרפין כלור גפי ושורפין ומצטלין כל אהבזת
 שתא, פירוש ויחרון על לאהבזת השם, וכל שכל טוב אשר
 הראשונים על השכליים הנפרדים, אך ישיגו היורים ההם ילהב
 אשר יר ושכלס רס מאד מאד, לאהבזת השם על ידי שריפת
 עוד עשה השם אהבזתם אשר
 הטוב צרואים **טפּי יקידין שרפין כלור** דלקו בו וזרקו
 זכים מאד יותר צו רשפי אש
 מראשונים אשר פירוש אהבזתם, יען
 לבס בער כחור טפּי יקידין שרפין. ויותר יקרים הם
 מ'קוד אש במלאכים היוקדין ושורפין:
 גדולה לאהבזת גפי
 השם הטוב בלתי הפסק רגע, וגם יעופו וירולו תמיד בהשגתם
 הגבוה

והחדל אישים, אבל יען כי ראיתי שערוכה צדור הזה כי ילאו בני
 בליעל בני בלי שם אשר בהפקירא יחא לכו לומר מי ראה את השם
 ומי ידע אותו ואת תורתו, יסתתקון ויתחששון ימח שמש וזכרם לעד
 לצורי דורות, והמה גרועין עוד יותר מעובדי כוכבים ומולות ועובדי
 אלילים, השם ישמרנו, ולכן לבשתי בגדי נקס ובחתי להראות להם
 בעליל כי רואים אנו את השם בעיני שכלינו וידענו אותו ואת תורתו,
 והשומע ישמע והחדל יחדל, ואנו ובנינו נקיים:
ראשית דבר נחקור חקירה מעוטה מה הוא עיקר האדם, הלא ידענו
 כי הבשר והעלמות והעור והגידים והדם לא זה הוא עיקר
 האדם, רק המה לבושים וכלים לעיקר האדם לעשות בהם פעולתו כרלוגו
 ועיקר האדם הוא החיות והדיבור והשכל והחכמה וזינה ודעת, וזאת רואים
 אנו בעינינו כי אם אך יולד דבר בתואר איש, בין באישים העליונים
 הרוחניים, בין באישים התחתונים הגשמיים, לא יתאחרו אף רגע כמימרא
 לשכון בהם החיות והדיבור והשכל והחכמה וזינה ודעת, כל אחד לפי
 ערך הכנתו לקבל, ובכל מקום הוולדס יבואו בהם הדברים ההם כרגע,
 והדברים ההם אף אם המה רוחניים מאד מאד בלתי מוחשים ולא שופס
 עין רואה ולא הגיע בהם יד אדם וכל חושיו, ואף שם רוחניים לא יתכן
 בהם כי רוח הוא דבר מורגש והמה בלתי מורגשים, ובכל זאת רואים
 אנו כי ישנם בכל אדם ואיש, בכל מקום היותו מקלה העולמות עד קלה
 כל העולמות מעלה מעלה וארבע רוחות, משמע כי הדברים ההם מלאים
 בכל מקום ולית אחר פניו מהם ולכן כל יאחרו המה מלשכון בכל אדם
 ואיש

הגבוה להשיג מעט מוזעיר גדלות
 מעשה השם כי טורח הוא, ושם
 כנפים לכל אחד מהם, פירוש והמה
 יעופו תמיד בהשגתם להשיג מעט
 מן המעט בכל
 השטה לדדין היינו
 מזרח מערב לפון
 ודרום ומעלה
 מטה, ואז בשמים יכסה פניו פירוש
 שלא ירהרר חלילה מה למעלה מה
 מעים
 יוסר ויותר כיישנו
 ושז הוא שלא להרהר חלילה מאומה
 במהות אלקי כי מהותו אין להשיג
 כמו

גִּפְי שׁ

תָּא :

צִי שׁוֹת אֶלְקִי

לְהַשִּׁיג בְּכָל פְּעֵה

יִוְתָר וְיִוְתָר כִּי־יִשְׁנו

וְשׁוֹז הוּא שְׁלֵא לְהַרְהֵר חֲלִילָה מֵאוֹמָה

בְּמַהוּת אֶלְקִי כִי מַהוּתוֹ אֵין לְהַשִּׁיג

כְּמוֹ

ואיש בכל מקום החיות. וגם זאת רואים אנו כי השכל מושל על החיות
 כי אם אך ישכיל אדם לעשות דבר מה עושה הוא זאת עם כל החיות,
 נמלא כי החיות בטל אל השכל והוא מקור החיות והחכמה בינה ודעת
 ככללים בשכל כידוע ונמלא כי החיות והשכל והחכמה בינה ודעת הכל אחד
 באחדות גמור. וגם זאת הוא הידוע כי לכל דבר נמלא והולך וגדול יש לו
 שורש ומולא מקום ומקור נאמן אשר הוא ללקח ונובע משם וחוזר אליו
 תמיד, כי איך יהיה אילן נטוע ולומח ועושה פירות בלתי שורש ויניקה
 ממקור נאמן, וכמו מים המתגברים ונובעים תמיד יען מקום מולאם
 מהתהום וחוזרין אליו תמיד כמו שאמר חכם החכמים שלמה המלך ע"ה
 "כל הנחלים הולכים אל הים והים אינו מלא, אל מקום שהנחלים הולכים
 שם הם שבים ללכת" נמלא כי אף גם לכל שכל חכמה ודעת ובינה
 יתירה ושאר מדות העליונות, ואף אם אין מקום זולתם ואפס בלתם
 ולנגדנו המה באין סוף ותכלית כידוע גם להם שורש ומקור נאמן, כי
 אם לא היה להם חלילה מקור ושורש מאין לנו הנטועים המה השכל אושי
 וחכמה ובינה ודעת וכן יש ויש שורש לשורש ומקור למקור עד אין סוף
 ותכלית אשר ילאה הרעיון לחשוב והשכל להשכיל, ושורש הזה אשר הוא
 שורש כל השרשים ומקור כל המקורות הוא הוא אלקינו לבד, והוא בוראנו
 ומהוינו והוא כח כל הכחות ומקרה מכל המקרים ואפס זולתו ואין מקום
 בלתו והוא ממלא כל עלמין. ומהבב כל עלמין באין סוף ותכלית ולו
 אנו מפסיג וליה אנו מיתלים וסוף כל הכחות ותכלית כל השרשים הוא
 הוא, ומי הוא הפתי והשופט אשר יהיה מנגד לזה חלילה הרי הוא כמו
 שאמר שהוא בעלמו אינו נמלא, והלא רואים אנהו בעיינינו כי הוא בנמלא
 חתיכה הראויה להתכבד ואם הוא בעלמו נמלא מאין הוא נתהוה מאין בא
 לו

כמו שאי אפשר להשיג האיש את חן להשיג מהותם, כי אף היות חכמתו ובינתו ודעתו ושכלו אף כי אשר הוא דבר המוחש אין להשיגו רואה הוא כי ישנם בו, ובכל זאת כל שכן דבר שכל אשר הוא אינו במוחש

לו שכלו וחכמתו ובינתו ודעתו, ושכל חזירו וחזרה דחברא, וחזרה דחברא דחברא עד אין מספר לגדודם ולשכלם, ושכל למעלה מן השכל כידוע:

דהנה שאלת הפתאים במליאות אלקות, למה המה אינם משיגים בזה מואומה, באתי הנה בתשובת שאלתם, ואשא עליהם משלי ואומר, כי לכן המה אינם משיגים, יען המה ידמו להבין זאת בשכלם הדל והשפל, כמו שמשיגים דבר חכמה אחרת, אבל באלה הוא למעלה מן השכל והשגה, והוא אללם כמו שירלה העור הנולד בעורונו, ולא ראה מעולם שום מראה, לזבן ואודם או מראה אחרת, ויבקש מאיש פתוח וטוב רואי, שיליי לו דמות אודם או ירוק ולבן עד שיבינם על צורים אשר זאת הוא בלתי מלוייר בשום אופן בעולם, רק יאמר לו אהובי אחי אין תקנה לפניך שחבין זאת, עד אם תלך אלל רופא ואומן גדול שירפא אותך מעורונך שתוכל לראות וזו תראה ותדע את כל המראות בלתי שום הבנה ושכל והשגה רק תקנה זאת בראיית בעלמא. כן הוא בדרון דידן כי עונותיכם היו מדילין וגו', ואם אך יקח האדם איש לתורה ועבודה בתמימות גדולה וזמן רב ואז יוכל וידע ויראה בכל חושיו את המליאות האלקי ויתמה ויתפעל הפלא ופלא על איש המבקש המליאות [וביתר ביאור בארתי כל זאת בספרי, יין המזיקק חלק ראשון עיין שם ותמלא נחת]:

ואם בררנו כי לכל דבר יש שורש, ושורש השרשים עד אין חקר, וכל מה שהדבר יקר ונכבד יותר, אף גם מקורו ושרשו גדול ונכבד יותר, עד אין קץ ושעור, וסוף כל סוף של כל דבר שיחזור לשרשו, כמו מים המוגרים ארלה יורדים למקורם ושרשם הוא התהום. וגם זאת רואים אנו כי יש טוב בעולם ויש רע בעולם, ולטובות העולם אין קץ ושיעור וכן לרעות חלילה, רק מדה טובה מרובה ממדת פורענות, יען סוף כל סוף הכל יחזור לאחדות גמור כי בשרשם המה באחדות, והרע הוא בחינת הפירוד, והטוב הוא בחינת הקיבוצ והאחדות כידוע, ואם אך ישנם בעולם טובות ורעות חלילה יש ויש גם להם שורש ומקור, ולכן אנו מכנים את המקור הטוב בשם גן עדן, כי הוא גן אשר יש בו כל טוב והאדם מתענג ומתענן בו, ואת המקור הרע אנו מכנים בשם גיהנם

צמותם אין לידע מהומו, וכל שכן ונותנת אכפס עליהם להיותם כמו שאין להשיג את המקור ושורש כל השכליים רק לידע כי ישנו לבד: **יקבלון דין מן דין שוי דלא טעם עד יתיב להון שתיקין** בששתא, פירוש ואף באדשתא,

אחר כל זאת אשר המה ידמו בלבבם כי אם אך יפתחו את פיהם נגד הצורה אשר הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, יפלו כל העולמות עליהן וכרגע יכלו, ובכל זאת בעת אשר אך יבוא הלוו עליהם לומר שירות ותשבחות לפני מ' שאמר

טעם עד יתיב להון שתיקין באדשתא: יקבלון דין מן דין שוי דלא בשיש תא:

פירוש

טעם עד יתיב להון. ואעפ"כ עד שלא יתכן להם הלווי הם שותקים: טעם. מלשון טעם המלך: באדשתא. בשתיקה כמו דשמע ואדיש: יקבלון דין מן דין. הוא מרגום מן וקרא זה אל זה: דלא בששתא. בשוש בלי איחור מלשון כי בשש משה לרדת:

יקר

רוח החיוני מאומה, יען האימת השם והיה העולם, יתחזקו את עלמין; הטוב ויראתו הגדולה שוכנת עליהם, ויחזקו איש את רעהו כהרף עין, ויפקרו

גיהנם, יען יש בו כל מיני רעות ולרות, והוא כמו גיא עמוק אשר יפול בו האדם וישבר לרסיסים וינהם באחריתו, וכמו שאמרו חז"ל כי לכן הוא נקרא בשם גיהנם יען הוא גיא אשר יפול אדם שם על פסקי חנם בלא דבר כי הגם הוא כמו חנם, ולכן כל איש טוב יחזור לשרשו ולמקורו במקום טוב הוא הגן עדן ואיש רע מעללים יחזור גם כן לשרשו ומקורו הרע כי רע הוא והוא הגיהנם, ולזה כוונו חז"ל באמנם, "רשעים תרדף רעה" פירוש הרשעים בעלמם רודפים אחר הרע לרדק בו ולענות בו והרעה רודפת אחריו ומה הוא הרע והטוב, הטוב הוא אם אך הוא יעסוק בחכמה וישיכל ויתבונן ויחכם ויבין בכל פעם יותר ויותר ואז יקרב הוא בכל פעם למקורו אשר טוב הוא והוא באחדות גמור, ואז ישיכל את הטוב ויבין מה שבמקורו ומה השם שאל מאלו עד כי יתבונן עוד

זיפקרו את עלמנו על קידוש שמו ועולמות וקדושתו אשר תהיה לעתיד יתברך ויתעלה, ולא יאחרו אף רגע לעשות לו, ואף אחד מהם לא יאחר מלחשוב בזה מאומה, רק

כלם עושין כאחד כאיש אחד, ואף אם לא שמע הללו רק מחבירו * זונה המה אומרים: יקר מלי כל ארעא

יִקָּר מֵלִי כָּל אֲרֵעָא
 ?תִּלְוִיתִי קִדְשׁ תָּא :
 בְּקָל מִן קִדְּם שְׂדֵי בְּקָל
 מִי נְפִישׁוֹ תָּא :

כלם עושין כאחד כאיש אחד, ואף אם לא שמע הללו רק מחבירו * זונה המה אומרים: יקר מלי כל ארעא

פנוי מיניה, ובכל זאת יען הוא פנימי מכל הפנימיות, והרי הוא כמו אגוז, אשר אף אם תהי

פירוש
 יקר מלי כל ארעא. כבודו מלא כל הארץ: בקל מן קדם שדי. כקול שדי רוצה לומר חזק: בקל מי נפישותא. כקול מים רבים:

לתרותי קדשתא, פירוש וכך המה אומרים מעלמיו נדע, ומבריאיתיו נחזה וממעשינו נראה

כרובין

מוטלת במקום מלוכלך, לא יגיע שום לכלוך למה שבטובה, וכמו בן אדם אשר אף חיפיו הוא בכל מקום בו ואף אם ילכלך חלילה את עלמו מכף רגלו ועד ראשו, ובכל זאת לא יגיע הלכלוך להנשמה אשר בקרבו, קן להבדיל אלף הבדלות עד אין שיעור אלל הבורא צרוך הוא: בְּקָל מִן קִדְּם שְׂדֵי בְּקָל מִי נְפִישׁוֹ תָּא :

אם השפיל הקב"ה את שכינת קדושתו כי עד שהשרה אף בכו שכינת כבודו, אף אם אין ערכינו אליו בשום ערך ודמות וליור, הראנו לדעת כי אף גם בכל מיני ארלויות וגשמיות, שוכנת שכינת יקרתו וכבודו, ואף אם שכינת כבודו בכל מקום, ובכל זאת כל השלטה קדושות, היינו קדושתו אשר היתה קודם בריאת

עוד ללמוד דעת את העם והגוי כלי, והרע הוא אם אף הוא ירדוף תמיד אחר המוחשות והמורגשות וכל הדברים הנשמיים זולת החכמה, ואז יתרחק הוא בכל פעם מהמקור ויתדבק בנפרדים אשר הוא הרע הגמור, וזאת הוא כלל אמונתיו ואיך כל התורה שבכתב ובעל פה וספרי מוסר וקבלה פירושא הוא זיל גמור ותבין את הכלל שאמרנו. ודי למבין:

(* הנהגה ומה שאמר לשון קבלה "יקבלון דין מן דין" עיין בספרי "בן יכבד

נפישורתא, פירוש ובעת אשר עשו גם הם כזאת, ואף אם הוא ינתן להם רשות לומר שירות נגד רלוונס, וכמו שעשו המים ותשכחות, ואז המה רלוין לומר בכל המים ומראה היבשה, ולעקו לפניו כחם, ואז אם אך היו מוליאים אף דיבור אחד

למה אם יש בנו כח להויתו למעלה למה נרד למטה, אמר להם יען רלונו כך הוא ועשו ק, כמו שגאמר במעשי בראשית, ויעשו קן ומהם ילמדו כל העליונים: **כרובין קבל גלגלין**

כרובין קבל מרובין באיש תא: למחזי באנפא עין פות גירי קש תא:

פירוש כרובין, הם החיות: גלגלין, הוא תרנוס של אופנים: באושתא, בצעקת רעש גדול: כות גירי קשתא, דכתיב כמראה הבזק: **כרובין קבל גלגלין**

כחם החזקה, היו מצליים ומחריבין את כל העולמות אשר תחתיה, כמו שמלינו בדברי חז"ל (סנהדרין פ"ה ע"ב) ר' יצחק נפחא אמר אזנים גלה להם ושמעו שירה מפי חיות ומחו, שנא' מרוממתך נפלו גוים [עיין שם] ולכן בעת אשר החלו לרום את קולם אמר להם לבס די, ועושים מחסום למשקם הרב בכדי שלא להחריב את העולם, כי יודעין המה שרואה הקב"ה בעולמו, כמו שמלינו בעת בריאת העולם שרנו הרקיעים להעשות עד אין קץ ושיעור, ואמר להם הקב"ה די, כי לא זאת הוא כוונתו רק בצרואים אשר יש להם קץ וגבול גם כן רלונו, ולזה נקרא שמו שדי כידוע [עיין חגיגה י"ב ע"א] ולכן אם זאת הוא רלון השם הטוב

כרובין קבל גלגלין מרובין באושתא, פירוש אכל הכרובים המה החיות הקודש, אשר בינם ובין התחתונים יש הפסק הגלגלים אשר יעלרו בעד קולם שלא ירד למטה, ולא יתבטל הבריאה על ידיהם, ולכן המה משבחין ומפאריין להקב"ה בקול רעש גדול וחזק מאד בכל כחם ומסירת נפשם, מאין עוד כמותם:

למחזי באנפא עין, בות גירי קשתא, פירוש והמה כל מלאכיו ומשרתיו, שומדים תמיד על משמרתם הכן, לראות תמיד בעין השגתם הגדולה והחזקה, לאיזה נד פי

יכד אב"ח חלק ראשון פרשת וירא, איך הוא הענין אמירת המלאכים זה לזה, ואמירת הקב"ה לכן אדם, ואז תבין כי נופל עליהם לשון קבלה, וכרגע ידעו הכל מה הוא בדעת חבירו, בלתי שום אמירת שפתים, ומיתוך הדיבור, עיין שם:

פני השם ורלונו מעדות, ועל מי עין השגחתו ניתן לעשות לו דבר, וזו המה מוכנים, ועושין רלונו תמיד מהרה כחן מקשת, ואף אם באמת כל מעשיהם עוד

לְכָל אֶתֶר דְּמִשְׁתַּלְחִין זְרִיזִין בְּאִשׁוֹ תָּא :
מְבָרְכִין בְּרִיךְ יִקְרִיֶה בְּכָל לְשׁוֹן לְחִישׁוֹ תָּא :
מֵאֵתֶר בֵּית שְׁבִינְתִּיהַ דְּלָא צָרִיךְ בְּחִישׁוֹ תָּא :

יותר מהרה כחן מקשת, כי החן מקשת אף אם אין עוד דבר מהר ממנו, אבל בכל זאת תשהה במהלכה רגעים מועטים, אבל מעשיהם הוא מיד צעת וברגע אשר אך יעלה רלונו מאת הכורא ברוך הוא, אבל יען שוכני בתי חומר אכחו, ואין אנו משיגים דבר, אשר הוא עוד מהר כחן מקשת, ולכן הוא הסביר לנו כחן מקשת, כדי שכין מעט מזעיר:

לְכָל אֶתֶר דְּמִשְׁתַּלְחִין זְרִיזִין בְּאִשׁוֹתָא, פירוש וגם לכל מקום אשר המה משתלחין ויבואו שמה לעשותם, אין לספר ולשער את זריזותם, איך המה זריזים במהירותם, כי ברגע אחת כמימרא, נגמרה את כל מלאכתם הגדולה, וארכה מארץ מדה, והוא נעשית בתכלית השלימות, ופאר ויופי, אשר אין עוד אומן בעולם, שיעשה אף מעט ממנה:

פירוש במהירות, ויעף אלי מרגומו ואשמתי לותי: לחישותא, בכל לשון ולהש: בחישותא, אין צריך לחפש אחר מקומות שמלא כל הארץ הוא. מלשון עד דבחישינא באגס:

נהים ולפאר על גדול יקרת כבודו, כי גדול שמו ותהלתו אף בין כל אומה ולשון, וגוי וקהל גוים:

מֵאֵתֶר בֵּית שְׁבִינְתִּיהַ דְּלָא צָרִיךְ בְּחִישׁוֹתָא, פירוש ובכל מקום אשר אך המה יבואו שמה לעשות שליחותו, משם המה מפארין ומשבחין אותו, כי בכל מקום בית שכינתו שוכנת, ולית אתר פנוי מיניה, ולכן כל שלוחיו אינם נדרשין לחפש ולבקש את מקום תחנונו, להשיב לו משם דבר השוכחו, כי עשינו שליחותינו, או לשבחו משם, רק במקום עמידתם, ועשיית שלוחם משם

משם המה משיבים אותו דבר, בקשתם ותפלתם של מלאכי מרום, ומשכמין ומפארין את שמו הגדול אינו רק לכבוד השם לבד, ושואלים והטורא:

נהים כל חיל מרומא מקלסין לכל דור ודור, ויפרסם מלכותו ליעיני כל הארץ, בחששתא,

פירוש וכל הומיה וכל המשכת

כשימה ונשימה, וכל פתיחת פה,

וכל הרף עין, וכל תנועה

ותנועה, אשר המה עושין בין

קטנה בין גדולה, מכל חיל שמים

השוכנים במרום, לא יעשו מאומה

ללודך עלמן חלילה, רק

בשביל קילוסו ושבתו של הקב"ה

וכל מליאת עלמותם יבטלו

מכל וכל, נגד רצון השם הטוב,

ופחד גדול, עד אין קץ, ויראים תמיד, ועומדים

בדאגה גדולה, פן ימעטו חלילה בשבתם מכבוד הבורא

ברוך הוא, ולא כמותינו שפלי הבריאה אשר ישנם

דברים הרבה, אשר עושים ללודך עלמן חלילה, ומאת

השם הטוב והמטיב ישכת לוח לבנו השם ישמרנו:

נהירא מלכותיה לדר ודר לאפרשתא, פירוש וכל

נהים כל חיל מרומא

מקלסין בחשש תא:

נהירא מלכותיה לדר ודר

לאפרש תא:

סדירא בהון קדשתא וכד

חלפא שע תא:

פירוש

בחששתא. בפחד והששא: נהירא מלכותיה. זכרון מלכותו מלשון נהירא:

לדר ודר לאפרשתא. לפרשו לדר ודר על שם מלודך הי לעולם אלאיך ציון לדר

ודור: סדירא בהון קדשתא. אלה המלאכים הם חוזרים לנהר דינור וסודרים

קדושה זו לשעה: וכד חלפא שעתא. וכשעוברת שעת סדר קדושתם אין אומרים

עוד קדושה:

סיומא

וכד חלפא שעתא, פירוש ובכל גדולתם

זאת וזכותם הרב, אין זהם רק אמירת קדושה אחת, ובעת

אשר יחלוף עת אמירת קדושתם יחלופו גם המה בשעה זו, ויהיו כלא

היו, ואף אם יודעים המה בכל זאת לא יעברו אף רגע מלומר את

קדושתם, אם אך יבוא העת והשעה אשר הותרה להם לומר קדוש ואומרים

באהבה רבה ומשוקה גדולה ובלב ונפש חפילה:

סיומא

סיומא

דלעלם, ואף לא ומופארין לפניו בכל עת שירלו, וכל לשבועתא, פירוש המוכיף הרי זה משובח, כמו שאמרו וישנם המלאכים אשר כל כך בטלים חזיל, ולואי שיספגל אדם כל היום המה באמירת קדושתם, וכלתה כלו' אשר לא זכו לזה שום מלאך

ושרף ואופן וכרוב:

עבירין ליה

ח ט י ב א

בדנח ושקעתא

פירוש והמה בני

ישראל עושין רק

את השם לבד

ליור אחד ויחד

שמו אף בעולם

השפל הזה, ושבח

אחד מיוחד, אשר

אין עוד זולתו

ואפס בלתו,

וכל זאת המה

עושין תמיד

פעמים בכל יום

בעת לאת השמש

בעולם, אשר

רבים טועים

ומשתחיים לחמה

ואז אומרים המה

כי שקר בימינו,

ורק השם אחד ולא

זולתו, וגם בעת שקיעת החמה אשר אז

שולעת הלכנה וכוכבים וישנם רבים אשר

טעו גם יבהם לתת להם יקר וגדולה

וכבוד ומשתחיים גם להם, ולכן

גם אז נוהגין בני ישראל כבוד

לאל אחד לבד ולא לזולתו חלילה (*):

פרישן

(* הגדה וישנם נפתלי השכל, ונלווי הדעת, אשר מקשים, הלא אם אך יבוא

סיומא דלעלם ואף לא

לשבוע תא:

ערב יקר אחסנתיה

חביבין דבקבע תא:

עבירין ליה חטיבא בדנח

ושקע תא:

פירוש

סיומא דלעלם ואף לא לשבועתא.

כלומר אפילו לשנת השמיטה אינם חוזרים

להקדים ואפילו הכי הם אומרים

ימליך השם לעולם אלהיך עיון לדור

ודור: ערב יקר אחסנתיה. ישראל

גורל נחלתו הם. תרגום גורל עדכא:

חביבין. בש"ק שבקיעות עושין לו:

חשיבה, רוצה לומר שבת. וי"ם שגורסין

חטיבא. לשון אהבה. תרגום את השם

האמרת ית ה' חטבת: בדנח ושקעתא.

ר"ל בשקיעת השמש ובזריחתה והמלאכים

אינם מקדישין אלא פעם אחת ביום:

יקר

פירוש חבל בני' אשר זכו בגורל היקר

הזה, להיותם חבל נחלתו, והשם

הטוב ה' הוה ויהיה מנת חלקם,

מה יקרו המה בעיני השם, וכמה

אהובים וחביבים המה לפניו, אשר

בקביעות המה מודים ומשבחין

ערב יקר

אחסנתיה

ח ב י ב י נ

דבקבעתא

פְּרִישׁוֹן לַמִּנְתִּיָּה לַמַּעֲבָד לִיָּה נִכְר אֲכִרְכִס, וְאַתָּם כֹּהֲנֵי הַשֵּׁס רְעוּתָא, פִּירוּשׁ וְהַמָּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִבְחָרוּ וְנִפְרְשׁוּ מִכָּל אֲמוֹת הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ מֵאֹמֶה לְזוֹרֵךְ עַלמֹתָם, אִם לֹא יִהְיֶה זֹוֶה לַעֲבֹד אֵת שְׁמוֹ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, כִּי לֹא נִבְרָאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק לַעֲבֹד אֵת הַשֵּׁס וּלְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ לְבַד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר וְעַמּוֹ אֲחֵרִים וְרַעְיוֹ אֲלֵכֶם, וְכֵנִי תִּקְרְאוּ: **פְּרִישׁוֹתִיָּה** שְׁבַחְתִּיהָ יְתוּוֹן **לְמַעַבְדָּה** לִיָּה רַעְיוֹ תָּא: **פְּרִישׁוֹתִיָּה** שְׁבַחְתִּיהָ יְתוּוֹן **בְּשַׁעְוֵי תָּא:** פִּירוּשׁ פְּרִישׁוֹן לַמִּנְתִּיָּה. הֵם מוֹפְרָשִׁים וּמוֹבְדִלִים לַמִּנְתִּיָּה וְלַנּוֹרָא: פְּרִישׁוֹתִיָּה שְׁבַחְתִּיהָ, צְבִי

יבוא לעיר שליח המלך ואשרתו, אשר עומד לפניו חמיד, והוא שר גדול וממונה על חלק גדול ממלכותו, והעיר ההוא הוא מחלקו אשר הוא ממונה עליה, ולא יהנו לו יקר וגדולה שמה, להשתחוות לפניו, הלא יחטאו לפני המלך, יען המלך נתן מהודו עליו, ואם המה ימרדו בו, הוא כמו מורד במלכות, ויתחייב ראשו למלך, כמו איש חיל אחד, אשר לא יתן יקר וכבוד לשר שלו ואף אם הוא אינו מלכו, כמו כן הוא השמש והירח והכוכבים, אשר המה משרתי השם, ומנהיגים את העולם כלו ומלוואה, ואיך אם כן לא יתנו אחתו להם יקר וגדולה, להשתחוות לפניהם, הלא נחטא עוד זזה להשם, יען אין אנו נוהגים כבוד למשרתיו ושריו. ותדע אחת בן אדם, כי לא כן הוא, ולא יתכנו דברייהם, כי נשימה נא לנפשנו, אם אך יבוא המלך בעלמנו לעיר עם משרתיו, ואף אם הוא משרתו הגדולים מאין כמוהם עוד במלכותו, והמלך עומד אלנו, ואם אך אז יבוא אחד וישתחוה להשר לבד, ויניח את מלכו, הלא אז הוא מורד במלכו מאין כמוהו, וכן גם כן המשתחוים ללבא השמים, המה מנגלים דעתם הנשתחה, כי חלילה עזב השם את הארץ, כי אם אך האמינו באמונה שלימה, כי מלא כל הארץ כבודו, ולית אתר פנוי מיניה. איך הם מורדים במלך מלכו של עולם להשתחוות ללבא השמים בפניו, ועוד איך נדמהו למלך ושר של בשר ודם, הלא אלל בני אדם, המלך הוא בשר ודם כמו השר, ואפשר כי השר יהיה עוד חכם ונבון יותר ממלכו, והחכמה

האל הגדול הנצור והגורא * ולא יותר, פן חלילה ימטנו עוד בשבתם את כבוד הבורא יען לבושי חומר ובגדי בשר להם ואין אתם ידוע עד מה כי ואף

צְבִי וְחַמִּיד וְרִגִיב דְּלֵאֲוֹן בְּרִיעוֹ תָּא :

שכליים הנפרדים העליונים ומלאכי מעלה וחיות הקודש שואלים איה מקום כבודו פירוש איו הוא הדיבור ואחמירה והשבח אשר יש לו

מקום לכבוד הזה את בוראנו, ומה הוא הדבר אשר נוכל לומר עליו הלא שבה מאתנו ידיעת שבתו אף מטט מן המטט עד אין סוף ותכלית כמו בדברי חז"ל ברכות (פ"ד מ"ב) אמרו לו מה מקום לתפלה זו ע"ש, פירוש מנידים שמה קלה: צבי וחמיד ורגיב. רואה וחומר ומתאוה תרגום ויואל משה וצבי משה. תרגום לא חמור לא תרגום: של הקב"ה מצי ישראל צלותהוין אינו, רק שיטסקו בתורה לחד חמיד יומם ולילה בניעה גדולה ועבודה רבה, כמו שכתוב בתורה, ושנו בנביאים ומשולם בכתובים, ומרובע בש"ס, בתורה ודברת בס בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכרך ובקומך

והחכמה והבינה שלו לא לקח ממלכו, רק הוא עבד בעלמו על חכמתו ובינתו ושררותו, בנפשו ומאורו, והוא זכה לשררותו כמו המלך למלכותו, רק הכסא יגדל ממנו, ולכן בדין הוא שיחנו גם לו יקר וכבוד וגדולה, אבל מלך מלכי המלכים הקב"ה, אשר הוא יוארם ובוראם מאפס ואין המוחלט ליש, ונתן בהם כח, ותמיד בכל עת ורגע הוא כותן בהם כח, והוא מנהיגם ומוציאם ומציאם, ובלתו אין בהם מאומה, ואיך אם כן יעלה עוד על דעת בן אדם לתת יקר וגדולה וכבוד לזולתו, ולהשתחוות ולהכניע מדבר בלתו, חלילה וחלילה:

* הגה"ה ואל חדמי כי מה שאמרו האל הגדול הנצור והגורא, הוא בעלמותו, חלילה וחלילה, רק פירושו הוא כך, כי הוא האין סוף בדרך הוא ושורש כל השרשים, הוא הוא הכח כל הכחות [כי האל הוא לשון כח כידוע] והוא הוא הכח מכל הגדלות שבעולם הזה, ובכל העולמות עד אין קץ ושעור, וגם הוא הכח שכלל הנצורות של כל העולמות, וגם

ובקומך, בכביאים (יהושע א') לא ימוש ספר התורה הזה מפוך והגית בו יומם ולילה, בכתובים (מהלים א') אשרי האיש אשר לא הלך

אם אך יעסקו בתורה תמיד יקובל חפלתם לפני מו' שאמר והיה העולם כמו שאמרו חז"ל שבת (דף י' ע"א) ר' ירמיה הוה יתיב קמיה דר' ירמיה והו' עסקי בשמעתא ננה לללו' והוה קא מסרהב ר' ירמיה קרי עליה ר' ירמיה מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלו תועבה (עיין ע"ס) ומכלל לאו

צְלוֹתָהוֹן בְּבֵן מְקַבֵּל וְהִנֵּיא בְּעוֹתָא

פירוש

דעאון בלעותא. שייגעו בתורה חרנוס בעמל אנוס אינימו בליעות נברין דמתעסקין באוריתא לימיהון לעין: והניא בעותא. מועלת התפלה:

קטירא

אתה שומע הן, כי אם אך לא יסור את אזנו משמוע תורה ובפרט אם ילמוד עוד בפיו את התורה בלתי ספק שיקובל את כל הפלתו אשר אך יתפלל ויבקש מאת השם הטוב ואף גם כל בקשתו יעשה וכל משאלות לבבו לטובה אם אך הוא יעסוק בתורה תמיד כמו שאמרו חז"ל סנהדרין (דף ס"ה ע"ב) אמר רבא אי צעו לדיקי צרו עלמא וכו' רבא ברב גברא וכו' רב חנינא ורב אושעיא הוו יתבי כל מעלי שבתא ועסקי בצפרא ילירה ומיברו להו עיגלא תילתא ואכלי ליה (עיין ע"ס), ועוד בדברי חז"ל אמר הקב"ה מי מושל בי לדיק שאני גוזר גזירה והוא מבטלה:

קטירא

צעות רשעים וגו' כי אם בתורת השם חפלו ובתורתו יהגה יומם ולילה, בש"ס סנהדרין (דל"ט ע"ב) אמר ר' אלעזר כל אדם לעמל נברא שנאמר כי אדם לעמל יולד איני יודע אם לעמל פה נברא אם לעמל מלאכה נברא, כשהוא אומר כי אכף עליו פיהו, הוי אומר לעמל פה נברא, זעדיין איני יודע אם לעמל תורה אם לעמל שיה, כשהוא אומר לא ימוש ספר התורה הזה מפוך, הוי אומר לעמל תורה נברא, והיינו דאמר רבא כולהו גופי דרופתקי נינהו טוביה לדזכי דהוי דרופתקי דאורי', נואף אשה חסר לב אמר ריש לקיש זה הלומד תורה לפרקים, שנאמר כי נעים כי תשמרם בצטק יכונן ימדיו על שפתך (עיין ע"ס):

צְלוֹתָהוֹן בְּבֵן מְקַבֵּל וְהִנֵּיא בְּעוֹתָא, פירוש ואו

וגם הוא הכח מכל הטורחות שכל העולמות, וכן כלם, ואם אך יעזור לי השם הטוב, אבחר איה"ש את כל השמונה עשרי ברכות, כיד השם הטובה עלי, בצפרי ישועת צדיקים חלק שני, עיין ע"ס בארוכה ותמלא נחת:

קטירא להי עלמא בתנא בקביעותא, פירוש ואם תרצה בשבועתא, פירוש לידע עד היכן תפלתן של ועוד מלבד זאת אשר יקובל תפלתם ישראל מגיע עד רישא דמרי עלמא ויעשה בקשתם אם אך יעסקו בתורה ונעשית עטרה בראש השם לבאות תמיד, כי אם עוד זאת יעשה להם כמו שאמרו חז"ל כי מלאך אחד אשר הוא עומד אחורי המרכבה, והוא גדול ומרח חמש מאות פרסה יותר מכל חביריו וסנדלפון שמו*) והוא יקסור ויעשה כתריו מכל

קטירא להי עלמא בתנא
בשבועתא תא
קבל יקר שופתא יתיבא
בקביעותא תא

ככתר וגזר נגד התפילין של ראש שלו כי גם הוא מניח תפילין כמו שאמרו חז"ל ברכות (ו' ע"א) אמר ר' אבין בר רב אדא אמר ר' יוחנן מניח תפילין וכו' (עיין סס), וגם

פירוש

קטירא. תפלות ישראל קושרים: להי עלמא. ככתר: קבל יקר שופתא יתיבא בקביעותא. נגד כבוד התפילין היא יושבת בקביעות:

רשימא

יושבת בראשו תמיד, עטרת תפארתה תפלתן של ישראל עד עולם, יען תפלתן של ישראל עד מאד: **קבל יקר שופתא יתיבא** רשימא

(* הגדה"ה, ומה שאמרו חז"ל אלל המלאך חמש מאות פרסה הוא לפי ערך המלאך, כפרסה רידהו ברוחניות, לשבר את האחזן שיכולה לשמוע, כמו שאמרו חז"ל חולין (דף ג"ח ע"ב) אלל בריות קטנות, בזמני דידהו בשני דידהו"ן כן הוא אלל בריות גדולות (עיין סס), ואף בדברי חז"ל (ברכות) שהבאתי לעיל וזה לשונם מנין שהקב"ה מניח תפילין, שנאמר נשבע השם בימינו ובזרוע עוזו, בימינו זו תורה ובזרוע עוזו זו תפילין וכו' (עיין סס), נראה לומר בזוונתם, ואף אם אמר הוא שהקב"ה מניח תפילין, כי ישנם שמה אורות עליונים רוחניים, הנקראים בשם מוחות דזעיר אנפין המכוונים לתפילין שלנו והם המה התפילין דמארי עלמא, כי בתפילין שלנו אנו מעוררים את האורות והמוחות העליונים, להשפיע עלינו קדושה וטהרה יתירה וכל טוב, בין ברוחניות בין בגשמיות, כידוע ליודעי חן, ובכל זאת לשבר את האחזן, נוכל לומר כי תיבת תפילין הוא לבן חיבור ודבוק, כמו נפתולי אלקים נפתלתי (בראשית פ' וילח) לשון למיד פפיל (עיין סס), וזאת היא

רשימות היא גרפא בחכמתא וברדעתא, פירוש ואס תאמר מי יבוא תפלות ישראל עד הלום הלא הוא מקום אשר לא יבוא שמה שום מלאך ושרף ואופן זכרון, ואף כח שבעת המלאך לבד לא יפעול שם מאומה ידוע מדע כי התפלה בעלמה בעולם כח אהבת ישראל למקום השוכן בה וזכות תכונת תורה אשר הוא לומד תמיד לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה אשר הוא בחינת היחוד והדעת אשר בה ועל ידה הוא מקושר להקב"ה כמו שבארנו לעיל אורייתא וקוב"ה וישראל חד,

רשימתא היא גרפא בתכמתא וברדע תא רבותהון דישראל קראי בשמע תא

ובתפילין דמארי עלמא לא כתיב מאומה רק גדלותן של ישראל לבד והוא לא יתפאר בשום דבר, זולת בעמו ישראל ולמה, יען המה קוראין קריאת שמע פעמים בכל יום, ומודין שאין לנו אלא השם אחד לבד ולא זולתו ואפ"כ בלשונו, ולכן גם הוא מודה שאין לו עוד כעס ישראל גוי אחד בארץ, כמו שאמרו חז"ל ברכות (דף ו' ע"א) אמר ליה רב נחמן בר יצחק לרב חייה

פירוש רבותהון דישראל. גדלות ישראל כמוכה בפרשת תפילין:

שבת

הוא כוונת חז"ל בדבריהם הללו, כי הקב"ה צוה לנו להגות תפילין להיותנו דבוק אליו תמיד על ידי התפילין שלנו, מנין שהקב"ה מניח תפילין? פירוש מנין שלא יעזור הקב"ה בעד כל אש ישראל הבא לדבק בו, ויניח לכל הבא לדבק בו שידבק בו, ואף אם אש אוכלה הוא, ונעשה דבוק להקב"ה, וגם זאת הוא רלונו ונחת רוחו, שנאמר נשבע השם בימינו זו תורה וזרוע עוזו זו תפילין, פירוש הלא ידענו כי אל חזק וזרוע עוזו לו, וזאת הוא חזקתו וגבורתו, שיוכל לדבק את עלמנו על ידי החזקה, בנפש כל ישראל, אשר אך ילמדנה, כמו שאמרו אורייתא וקוב"ה וישראל חד אינון, כי בכל מקום אשר אתה מולא גדולתו שם אתה מולא ענותותו, פירוש הגדלות גדולה שבגדלות הוא, שיוכל מלך גדול רם וכשא כזה, לדבק את עלמנו אף לפחות שבפחותים, כי באיזה מקום אנו יכולים למולא גדלותו, רק במקום שפלותו, כי אך שפל ערך יוכל לראות את האל, רק אם אך ישפיל את עלמנו מאד המלך, ויעבור דרך ביתו, אבל בעת ישבו בארמנותיו בכבודו של עולם, מי ימלאנו:

הוא כוונת חז"ל בדבריהם הללו, כי הקב"ה צוה לנו להגות תפילין להיותנו דבוק אליו תמיד על ידי התפילין שלנו, מנין שהקב"ה מניח תפילין? פירוש מנין שלא יעזור הקב"ה בעד כל אש ישראל הבא לדבק בו, ויניח לכל הבא לדבק בו שידבק בו, ואף אם אש אוכלה הוא, ונעשה דבוק להקב"ה, וגם זאת הוא רלונו ונחת רוחו, שנאמר נשבע השם בימינו זו תורה וזרוע עוזו זו תפילין, פירוש הלא ידענו כי אל חזק וזרוע עוזו לו, וזאת הוא חזקתו וגבורתו, שיוכל לדבק את עלמנו על ידי החזקה, בנפש כל ישראל, אשר אך ילמדנה, כמו שאמרו אורייתא וקוב"ה וישראל חד אינון, כי בכל מקום אשר אתה מולא גדולתו שם אתה מולא ענותותו, פירוש הגדלות גדולה שבגדלות הוא, שיוכל מלך גדול רם וכשא כזה, לדבק את עלמנו אף לפחות שבפחותים, כי באיזה מקום אנו יכולים למולא גדלותו, רק במקום שפלותו, כי אך שפל ערך יוכל לראות את האל, רק אם אך ישפיל את עלמנו מאד המלך, ויעבור דרך ביתו, אבל בעת ישבו בארמנותיו בכבודו של עולם, מי ימלאנו:

חייה בר אצין הגי תפילין דמרי עלמא מה כתיב זהו, איל ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ, ומי משתבח קציה בשבחייהו דישראל, אין, דכתיב את ה' האמרת היום וה' האמירך היום, אמר להם הקציה לישראל, אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם ואכי אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם [פירוש לומר דבר הניכר שאין כמותו] אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם, שנאמר שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם שנאמר ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ וגו' גדול אשריך ישראל, או הנסה אלקים, ולתתך עליו וגו' (עין סס):

שְׁבַח רַבּוֹן עֲלֵמָא אַמִּירָא
דְּכוּ
שִׁפְרָא עֲלֵיהּ
בְּאַפִּיָּהּ מַלְכוּ
תְּאִין וּמַתְּכַנְשֵׁין
אֲדוּ

פירוש

אמירא דכותא. אמירה עהורה: דכותא כמו זכותא דליית וויין מתחלפין בלשון ארמי מלשון עברי. דוק ותשכח: שפר עליה לחוויה. טוב ויפה עלי להגיד שבה הקציה לפני המלאכים: בחיזו ארתותא. כמראה גלי הים כלומר כהמון מים רבים מלשון אדומת דימא:

תמדין

התפלה נושאת חן בעיני המקום מאד מאד, עד להיותה ראויה והגונה להראות את יפיה לפני כל המלאכים ושרים עליונים ולהיותה הגונה וראויה לאמרה ולקבלה קודם שירת המלאכים כי שירת ישראל ותפלתם קודם לשירת המלאכים כמו שדרשו חז"ל ממקרא ברין יחד כוכבי בוקר והדר ויריעו בני

אלקים, ולכן נדרשין להיות זכים ונקיים עוד יותר משירת המלאכים: **תאין** ומתכנשין בחיזו אדומתא, פירוש ויהי כאשר ישמעו ויראו כל אומות העולם את כל עסקן של ישראל תמיד בעבודת השם ותורתו בזמנות גדולות ורמות ושגבנות עד מאד ואז באין המה להם שיירות וגדודות וחבורות אין מספר, חבורה אחר חבורה, כמראה גלי הים, לראות אם אחת הדבר שנאמר עליהם ולראות את מעשיהם אשר המה

חטיבה אחת בעולם שנאמר ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו' כי מי גוי גדול ומי גוי גדול אשריך ישראל, או הנסה אלקים, ולתתך עליו וגו' (עין סס):

שְׁבַח רַבּוֹן עֲלֵמָא אַמִּירָא
דְּכוּ
שִׁפְרָא עֲלֵיהּ
בְּאַפִּיָּהּ מַלְכוּ
תְּאִין וּמַתְּכַנְשֵׁין
אֲדוּ

המה חוץ לדרך הטבע, מאין כמוהם לך מוהר ומתן מכל טוב, תמיד עור צעולם :

תמהין ושיילין ליה בעסק ואם תאמר למה יאתה לי כל זאת : אתותא , פירוש ואלו **ארום בגניה ספית מדור**

אריותא, פירוש

יען ראו ראינו ,

איך גדלה אהבתך

אליו, אשר צעד

אהבתו . את ה

מוסר עלמך לכל

מיתות משונות

להשליך את עלמך

למדור אריות ,

להיות לברות למו

ולכבשן האש ,

ולמים רבים

לטבוע זהם כמו

ש ע ש ו דיאל

וחכניא ומישאל

ועוריה , ובחורבן

בית שני , כמו

שנאמר במקרא

ובדבריחז"ל גיטין

עין עליהם] ואף

בכל עת ורגע ,

אתה משליך נפשך

מנגד צעד אהבתך הרבה עד אין קץ ,

אשר יש לך אליו , ובכל זאת אתה

שפל וגבזה צעני כל יודע מחסור

תמוד , ובהסתר פנים ובוהיה לאכול ,

יותר מכל האומות העולם , ולמה

לך כל זאת , ומה ראיתו בו כי

תקעת את כל אהבתך בו :

יקרא ויאה את אין תערבי

למרותא , פירוש הלא יש

וים

תמהין ושיילין ליה בעסק

אתו תא :

מנן ומאן הוא רחימך

שפירא ברין תא :

ארום בגניה ספית מדור

ארין תא :

יקרא ויאה את אין

פירוש

תמהין ושיילין ליה . האומות הן תמהין

על גלות ישראל ושאלין : בעסק . גאולה :

אתותא . המורה מלשון האותיות שאלינו :

מנן ומאן הוא רחימך . אומרים לישראל

מי ומי הוא אהובך : שפירא בריותא .

ר"ל את היפה . יפת תואר תרגומו שפירא

בריוא : ארום בגניה ספית . שגבילו

אתה לוקה מלשון וספי ליה כתורא : מדור

אריותא . במשון אריות : יקרא ויאה

תערבי

כאשר איך יבואו

להם ויראו את

מעשיהם הנוראי

עד אין קץ , את

רוח לימודם וגודל

חשקם בעבודת

השם תמיד בלי

ה פ ס ק רגע

כמימר'ואו נשאלו

עומדים מרעידים

ומשתומזין על

גודל מסירת

נפשם אשר לא

יאומו אס יוספר

וישאלו מהם

לומר להם בענין

ע ס ק תורתם

ועבודתם מה

הוא אשר לא

יעשו קן שום

אומה ולשון

לאלהיהם, ואף אם

כל טוב עולם הזה ומעדני עולם להם ,

ולישראל אין מאומה :

מנן ומאן הוא רחימך שפירא

בריותא , פירוש וכך אומרים

האומות לישראל, מי הוא ומאין הוא

אהובך, אתה ישראל, אשר גאה אתה

במעשים בוזים, ויפה מראיך במעשה

אבות, ולך יאתה אהוב כאמן ורם

הערך מאין עוד כמוהו , אשר יסן

ויש בך יקרת המדות, ויקר השכל, וגדל הצינה והדעת, אשר אתה יאות לכל יקר וגדולה, וגם נאה אתה במעשים ובחולך פנים ומיוחך חברים, פי' ואז אם אך ישמעו בני מאוה"ע את כל זאת, יענו להם בחכמה, כמו שאמרו חז"ל, ודע מה שתישב לאפיקורס, פי' אם אך תענה לאפיקורס ענהו בחכמה ודעת, ואל תאמר

לו דברים שאינם מהקבלים על הלב רק ענהו כחולתו, פירוש כחולתו ומענינו הקשורה לו בלבד, וידמה כי אין טוב עוד מזה, תודיעהו ושאמר לו, כי אף גם לך יהיה מזה הדבר הטוב אשר הוא מבטיח לך, טובה כפולה ומכופלת למקום עלינו, מאין עוד כמוה, ואל תאמר

תַּעֲרְבֵי לַמָּוֶן
רְעוּתְךָ נַעֲבִיד לְיָדְךָ בְּכֹחַ
אֲתָרוּ
בְּחֻכְמָתָא מְתִיבְתָּא לְהוֹן
קִצַּת לְהוֹדְעוּ
יְדַעְתוֹן חֲכָמִין לְיָהּ
בְּאַשְׁתְּמוֹדְעוּ
תָּא :

פירוש

את. אומרים לישראל יקרא ויאה את בואי והתערי עמנו: למרותא לממשלה גדולה: קצת להודעותא. קצת שכתיו להודיעם: רבותכוון

לו את כל לבבך רק מעט מועיר תודיעהו ובכל דבר אשר אתה תוכל להדיחו תדיחנהו אף בחבן וקש, כמו שאמר, אל תען כסיל כחולתו, פירוש אל תענהו כל דבר אשר אך יש אתך לענותו, כמו שאמרו חז"ל שאין מוסרין להן דברי תורה [ע"פ בבא בתרא ברכב"ס ז"ל דף קט"ז ע"א] בראש הדף, וככה אומרים ישראל לאומות, לשבר את אומם, ולסתוס את פיהם:

יְדַעְתוֹן
 חכמין ליה באשתמודעותא, פירוש ואם אך היה לכם מעט מועיר דעת

ונתן רוח מאין כחך, ולכן אם אך תתערב בנו להיותך כאתה מאתנו, ואז נעשה אותך לשמים רבים ונכבדים ופרתמים גדולים מאין עוד כמוהם בעולם, מפני כשרון מעשיך, וטובת לבך, ומראיך:

רְעוּתְךָ
נַעֲבִיד
לְיָדְךָ
בְּכֹחַ
אֲתָרוּ
 פירוש ואם אך

תגדל צינינו להיותך לשר גדול כיאות לך, ואז נעשים תמיד כל רעונך, ונתמלא כל בקשתך תמיד, בכל מקום בואך, יען כי אתה תשחרר עלינו המיד, ממך כל השמים וממך כל הפרתמים, ושמך יעלה בכל הארץ, ולכן שמעי לי והינח את האזנך ובוא אלי להיות אתי עמי חמד ואז ייטב לך מעתה ועד עולם, כמו שאמר (שיר השירים ז') טובי טובי השולמית, טובי טובי ונחמה בך (ע"פ שם):

בְּחֻכְמָתָא מְתִיבְתָּא לְהוֹן
 קצת להודעותא,

דעת בחכמות חלקות, ומעשי חלקינו, לבון בהתא, פירוש כי ואז
 ואז כולי האי ואולי היה לכם מעט ביום ההוא, יגבר טובתי וישועתי
 הכרה, בערך התורה ותפלה, ועבודת כל כך, כי אף הדבר ההוא
 השם הטוב, ושכר ועונש, ואז אחר בעלמו אשר היא תהיה לכם לרעה

זה לא הייתם שואלים עוד אוחנו מאומה, רק אתם בעלמייכם הייתם חמהין על עלמייכם למה אין אתם עושין כמותינו, ולא להסית עוד אוחנו, שנסור מדרך החיים והישר, והטוב והמועיל:

רבותכון

חשיבא קבל
 ההיא שבחתיא
 פירוש כי כמה נחשב הוא כל

רבותכון מה חשיבא קבל

ההיא שבת תא :

רבותא דיעבד לי פד

מטיא שע תא :

במיתי לי נהורא ותחפי

לבון ביה תא :

יקריה פד א תג לי

בתוקפא ובגבור תא :

פירוש

ותחפי לבון בהתא. יכסה עליכם חושך
 כהתא בכ"ף מ"ל כהה וי"ג כהתא כנ"ח
 תרגום נושו נושא בהתון כהתא :

ישלם

גדולה ולרה
 ואפלה ומשואות
 נכח, ואז הדבר
 ההוא בעלמו,
 יהיה לי לאור
 גדול, ועידון רב
 ומשיב נפש, מאין
 כמו הו"ו, כמו
 שאמרו חז"ל
 [גדרים פרק
 ראשון] אין
 גיהנם לעתיד
 לבוא אלא הקב"ה
 מוליא חמה

מגרתיקא, [פירוש
 מחיק שלה]
 ורשעים נידונין
 בה, ולדיקים

מתעדיין בה (עיינ סס), מלבד
 עידוני חפנוקים, אשר יהיה לי לבדי :
יקריה כד אתגליה בתוקפא
 ובגיוותא, פירוש דעת
 אשר יגלה הקב"ה את יקרת כבודו
 אשר הוא לבדו הוא, ואין בלתי,
 ואפס זולתו, ויראה לדעת לכל באי
 העולם כי בכל הגלות, ובכל
 הגבורות, ובכל ההתנשאות והגבורות
 והכורחות, השם שמה, וזולתו אין
 כל מאומה, ואז יכבשו כלם את
 פניהם בטמון, ויחפרו עובדי הלכנה,
 ויבשו עובדי החמה, אשר דימו כי

הגלות והתנשאות שלכם אף נגד השמחה
 אשר יש ויש לכל עובד השם, אף
 בזה העולם, בכל עת אשר הוא
 מודה ומשבח להקב"ה, מלבד השכר
 בעולם הבא, אשר עין לא ראתה,
 חלקים זולתו :

רבותא דיעבד לי כד מטיא

שעתא, פירוש וכפרט
 הגלות וההתנשאות אשר יעשה לי
 דעת ביאת ישועתי העולמית, אשר
 אנתנו כל בית ישראל מקוים ומלפים
 עלה בכל עת ורגע :

במיתי לי נהורא, ותחפי

יש בה ממש חלילה, זולת כח האלקי: להם ונותן להם את כל משאלות לבנם
ישׁרם גמליא לסנאי ונגותא, לעובה, באכזה ואחזה וריעות, וגם
 פירוש ואל תדמי כי זאת את גודל זכותם, אשר כודככו ונתבררו
 הבושה לבד לכם לגמול ועושה, לא על ידי עבודתם בצורה ומלות, ואף

רק עוד ישלם לכל אחד ואחד את גמולו, מדה במדה, כפל כפלים, כמו שנאמר, תחת הכסף חביא וזה וגו' ואף אם אחד לא עשה מאומה לישראל, רק שגוא אותו בלבד, גם הוא לא יקנה רעה ויהיה משכורתו שלימה מעט בעל הגמולות, וגם לכל איי הים, ה ק ר ו צ י ס והרחוקים, אשר לא דבקו בישראל

ישׁרם גמליא לסנאי
וְנָתַן
צִדְקָתָא לְעַם חֲבִיב וְסִנְיָא
וְנָתַן
חֲדוֹ שְׁלִימָא בְּמִיתֵי וְמִנָּא
דְּכָו

פירוש

לשנאי ונגותא, לשונאים ולכל איי הגוים
 תרנוס איי הגוים ננות עממיא: צדקתא לעם
 חביב. מה שישלם גמול לשונאיו הוא ליקה לעם
 חביב וזכות רב: חדו שלימא במיתא.
 כשיבוא הקב"ה תהיה השמחה שלימה שאין שמחה
 שורה לאשה אעפ"י שיבואו בניה ובנותיה רק
 כשיבוא בעלה וכדאיתא במדרש: חדו.
 לשון חדוה: ומנא דכותא. וכלים
 חמודים וזכים מלשון מנא דקוניא:

קדשתיך, אבל עתה ילא כאור נהם, ולדקתם כשחר יאיר:

חדו שלימא
במיתאי
ומנא דכותא, פירוש וחלק לערי ויגוי אשר היה לי תמיד, בעת עסקי

קריתא

בחורת השם ועבודתו, בעבור זה תבוא אלי שמחה שלימה, אשר היא לא תהיה עוד סופה תוגה, כמו כל השמחות מזה העולם, אשר סופם תוגה חלילה, כמו שאמר חכם החכמים שהע"ה וחלק בגדי הקרושים והבוזים, אשר התהלכתי בהם בעת הפקדתי את עלמי, לחורת השם ועבודתו, בעבור זאת, יהיה לי עתה לבושים טבורים ונקיים, ויקרים ומושרים, אשר אורס יבהיק מקלה

ולא דרשו שלומם ועובדתם תמיד, גם עליהם יהיה הגמול, מלבד החרפות והבושות אשר יכסה עליהם אז:

צדקתא לעם חביב, וסניא
זכותא, פירוש ואף
 גם בזאת הענין, כי תחזינה עיניכם את השכר הגדול, אשר ישיגו עם ישראל, בעבור לדקתם אשר עשו, אשר המעשים ההם, היו בעיניכם לחטאים ועוונות ופשעים, וגם תראו את החיבה יתירה, אשר יראה הקב"ה

הארץ ועד קלחו, בכדי שיראו כל יומם ולילה. לטוב לה יותר מכל פורשי התורה ועבודה, ויבשו:

קריאתא דירושלם כד יכנש גנוניה למעבד בה בתושבחן גליתא, פירוש ומלך בליתא, פירוש ולכן

אשר ישבתי צעת עבודת השם

כל תפארתה, וטורתו צבית לך, ומעון אופל,

כדי שתהיה ראויה וגלוסה, צעיר קטנה,

שעשה בה השם, ואנשים צה מעט,

וכמיעוט תענוג, בכדי שלא יבטלו

אחתי המה מעבודתי עבודת הקודש, צעבור

זאת אזכה לישב צעיר הצריה

ירושלם, אשר היא עמידה להיות

גדולה מאד, עד אין שיעור וקץ,

והיא תהיה מטרפולין של כל העולם וכלולה בהדרה

צעת אשר יכנס הקב"ה לתוכה את כל הנידחים והגולים, ובני אדם הרבה

כעשבי השדה, ותשואות מלאה, כמו שאמרו חז"ל [פסחים דף כ' ועוד

במקומות אין מספר], עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים וכו' (עיין

הקדוש עוזה צעיר הקודש בירושלים, עם עם קדשו

ישראל צהר עתיד ליחד את שכינת עוזה צעיר

הקודש בירושלים, עם עם קדשו ישראל צהר

עתיד ליחד את שכינת עוזה צעיר הקודש [וענין

הכתר כצר בארתי בחיבורי יין המזוקק עיין שם]:

דזיהור ענניא למשפר בליתא, פירוש וגם יבוא שמה

הקב"ה את זוהר ויקרת עננים, להדר גם צוה את החופה, יען יבוא

שמה גם אנשים כאלו, אשר עלם זוהר וצוהק החופה לבדה, יתשיך את

עיניהם מראות, מרוב גנהה הרב, יותר משמש צבהרים, ולכן יבוא שמה

השם הטוב והמטיב, גם את זהר העננים, לצבש ולהמתיק ולהגעיש,

את זוהר הרב, כאשר אך יכלו עיניהם

מטיל עליה ככודו: דזיהור ענניא, יזהיר ויאיר העין: למשפר בליתא. ליפות החופה:

לפרומיה

הכתר כצר בארתי בחיבורי יין המזוקק עיין שם]:

דזיהור ענניא למשפר בליתא, פירוש וגם יבוא שמה

הקב"ה את זוהר ויקרת עננים, להדר גם צוה את החופה, יען יבוא

שמה גם אנשים כאלו, אשר עלם זוהר וצוהק החופה לבדה, יתשיך את

עיניהם מראות, מרוב גנהה הרב, יותר משמש צבהרים, ולכן יבוא שמה

השם הטוב והמטיב, גם את זהר העננים, לצבש ולהמתיק ולהגעיש,

את זוהר הרב, כאשר אך יכלו עיניהם

מטיל עליה ככודו: דזיהור ענניא, יזהיר ויאיר העין: למשפר בליתא. ליפות החופה:

לפרומיה

בתכתקי דהב פיזא ושבע
 מעלתא, פירוש וכל
 כך יהיה יקר הסענוג הוא והעדון
 הזה, עד אשר כל זהב מפז יהיה
 כאין לנגדו, והוא

משל, כמו אדם
 היושב על הכסא
 אשר הכסא לא
 נחשבת למאומה
 נגד היושב עליה.
 כן הזהב מפז,
 לא יהיה נחשב
 נגד הסענוג הוא
 למאומה וגם יגדל
 השגתו למעלה
 ראש, עד אין
 קץ ושיעור, אשר
 כל השבע חכמות,
 אשר המה מעלות
 גדולות, אלל כל
 אדם, היש בו
 אף אחת מהם.
 וזולתם אין עוד

מאומה צוה העולם, אף גם המה
 כלם לא יהיו נחשבים למאומה
 נגד השגתו הגדולה, וזאת הוא כוונת
 הפייטן, ושבע מעלתא" פירוש שבע
 מעלות הגדולות, אשר אך בעולם
 המה, והמה כל השבע חכמות:

תחימין צדיקי קדם רב
 פעלתא, פירוש וכל
 לדיק ולדיק, ישב בתחומו, כל אחד
 ואחד לפי מדריגתו, ולא יכנס אחד
 בתחום של חבירו וגבולו, ובכל זאת
 יהיה כל אחד ואחד לפני כבוד השם
 בעלמו

את זיוה והודיה והדרה
 ונגסה הרב, וזאת אשר אך יוכלו
 שכלם להכיל ולהשיג, כן יראה להם
 השם הטוב, כי כל זאת מרומז
 להשגה, כאשר
 בארנו ונבאר עוד

לפומיה דעבדתא עבדון
מעל תא
בתכתקי דהב פיזא ושבע
מעל תא
תחימין צדיקי קדם רב
פעל תא

פירוש

לפומיה דעבדתא עבדון מפלרתא.
 לפי מעשה כל לדיק ולדיק עושין לו חופה.
 מרגום טובה מעלתא: תחימין צדיקי.
 יש גבולין ותחומין ללדיקים לפני הקב"ה שהוא:
 רב פעלתא. ר"ל רב פעלים: בתכתקי.
 הוא מנע יפה בפרק כל כתבי ר' אבהו
 יתיב אתכתקי:

ורויהון

ימלא אנשים כהם אשר אף גם
 בעד הענין לא יוכלו להביט בהאור
 הגדול המזהיק, ואף גם זאת יהיה
 עליו למשא, ולכן יעשה השם גם
 לאנשים כאלו, לכל אחד ואחד לפי
 כח גבורתו, יעשה לו אל ומסחור,
 על האור הגדול מלבד הענין, ככדי
 שיהיה אלל, אף באיש הוא,
 לפתוח את עיניו הסתומות, ולהתענג
 ולההעדן גם הוא לפי ערכו, וימתוק
 לו האור, כי מה יעשה אנוש
 הענוש אשר אין לאל בידו לקבל רוב טובה:

כאשר
 בצרנו ונבאר עוד
 בעז"ה, ואלו
 יסעדנו ויתענגו
 גדון רב ותענוג
 גדול, כאשר עם
 לבבם הן והטהור:
לפומיה
 דעבדתא
 עבדון
 מפלרתא,
 פירוש לפי ערך
 וגדול מעשי אנוש
 ותחבולותיו,
 בעבודת השם
 וחורתו, ככה
 יעשה לו לעתיד,
 אל ומחסה
 ומסחור, ואם אך

בעלמו, ולא יפסיק חבירו לנגדו, ולעולם, וסופם חונה, וישנם אשר
 ולא יהיה אחד קרוב אל השם יותר ויזכרו את בנייהם ובנותיהם ומחמדי
 מחבירו, יען הקציה הוא רב פעלים עיניהם אשר עברו וחלפו מהם
 והוא ממלא את הכל, ומסבב הכל בכל ובעיני רע, ולבם נשבר בקרבם,
 גד ועבר ופינה, ולא יערב להם

וְרִוְיָהוֹן דְּמִי לְשִׁבְעָא תָּא :
חֲדוּ רְקִיעָא בְּזִיהוּרִיָּה וְכוּכְבֵּי תָּא :
זִיו

פירוש

ורווייהון דמי לשבעא חדותא, ומראהו דומה לשוכע שמחות וארוחל
 שבעה מעלות ללדיקים לעיל נמשלין לחמה ללכנה לכוכבים לרקיע לברקים לשושנה
 למנורות וכולהון יליף מקראי: רקיעא בזיהוריה. דומה למה הרקיע וזיו הכוכבים
 הדרא

עליהם שום רע מעולם, ולא ידעו ממחסור, ולא יראו ממועות, כי טובתם יאריך, ולא ישלם, ולא יכלה לעולם, ואם אך לאנשים כאלו יבוא דבר שמחה על שמחתם, ואז המה ישמחו שמחה שלומים, וימלאו שחוק פיהם ולשונם רנה, כן יהיה בעהדי ללדיקים לעתיד צביא:

וְרִוְיָהוֹן דְּמִי לְשִׁבְעָא חֲדוּתָא, פירוש כי אלל תעמוגי העולם הזה, אף אם היו נותנים לאדם כל התעמוגים והעדוין, ישנם אנשים אשר אף בכל זאת תשכון על פניהם עין עלצות, יען ישנו אחד אשר היה מלא עד כה בכל מיני נרה ויגון, ולכן אף גם עתה בעת שלוחו יתעורר עוד בלבו מעט עלצות מצלי משים ויתעלצ על לבו, וישנם אשר יזכרו את הימים הבאים אחריהם ויראו מכל רע המעותד כי אינם בטוחים בטובתם

העולם ועד סופו, ולכן גזו הקב"ה שמן מדבר קטן וגדול מאחור וכסהו בזילון, להיומו שמור בעד הפרגוד, אבל ממחן שכן של לדיקים לדיקים לעתיד לבוא, ואז יגלה אשר יהל עליהם אור הרב, ועדון הקב"ה את אור יקרתו, ויהל על הגדול, זאת לא ראו ולא שמעו

הלדיקים, והמה ישתמשו לאורו, וגם הכוכבים יתוספו אורם, ויתנו את זיומם האמתי, ויהלו ויאורו עוד יותר מהשמים העתידיים כי כמו שיאיר זיומם עתה נגד הרקיעים ההם, כן יאורו אז נגד השמים המאיריים:

**הַדְרָא דְּלֵא אִפְשֵׁר
לְמַפְרֵט בְּשֵׁפֹן תָּא:
וְלֵא אִשְׁתַּמְעַ וְחַמִּי נְבוּאָן
חַוּוּ תָּא:
בְּרֵא שְׁלֵמָא בֵּיה עֵין בְּגוּ
עֵדוֹן גַּב תָּא:
מְטִירֵי בֵּיה חֲנִנָא לְבַהֲדֵי
דְּשִׁבְיָי תָּא:**

במזמר:
ברא שלמא
ביה עין
בגו עדן גנתא.
פירוש ואף גם עין
מלאך ושרף ואופן
וכרוב אשר חמרים
וך מאד ובכל זאת
אין בו שום כח
ואיל ואומץ להליץ
בו ולראות אף
מעט זעיר שם,
בהשכר הגזו
ללדיקים לעתיד
לבוא בגן עדנס,
כמו שאמרו חז"ל
כל מה שנבאו
הנביאים לא נבאו

פירוש

בשפותא. הוא הוד והדר אשר אי אפשר לפרשו בשפתים: ולא אשתמע וחמי נבואן חזותא. ולא נראה אפילו לנביאים בחזיונם שנאמר עין לא ראתה אלקים זולתיך וגו': ביה חננא. הקב"ה יטייל עם הלדיקים בגן עדן במחול כמו שדרשו רז"ל על פסוק שנאמר והתהלכתי בתוככם ונאמר אז תשמח בתולה במחול במסכת שבת:

עציה

רק למחזיקי תלמידי חכמים, אבל שכר של תלמידי חכמים עלמן, עין לא ראתה אלקים זולתך" (עיין שם):

מְטִירֵי בֵּיה חֲנִנָא לְבַהֲדֵי
דשכינתא, פירוש ואל
דמני, כי מרוב הענוה ושובע יהיו
הלדיקים יגיעים ועיפיים חלילה, שלא
יהיה

הדרא דלא אפשר
למפרט בשפון תא:
ולא אשתמע וחמי נבואן
חוו תא:
ברא שלמא ביה עין בגו
עדון גב תא:
מטיירי ביה חננא לבהדי
דשביי תא:

הדרא דלא אפשר

לפרשו בשפתים
ולגלות לאחן שומעת
גם זאת אין בדינו בשום אופן בעולם:
ורא אשתמע וחמי נבואן
חזותא, פירוש ואף הנביאים
אשר להם מראה הקב"ה מעט מזעיר,
באספקלריא שאינה מאירה, מעין
המאורע ודוגמא ומשל מעט, ושומעין

רק למחזיקי תלמידי חכמים, אבל שכר של תלמידי חכמים עלמן, עין לא ראתה אלקים זולתך" (עיין שם):

יהיה בהם עוד כח לעמוד על רגליהם ולהלך אנה ואנה, כמו שהוא עתה, כי אם אך ישבע אחד מאחד וימלא כרסו ממיני מעדנים הרבה, לא יוכל עוד לעמוד אף לעד אחד, וכל אבריו כבדים עליו, ואף ישיבתו קשה עליו אז מאד מאד, רק ישב ויכסו נשימהקשה ויילך לו רחוק בקרבן מאד, אבל

**עֲלֵיהָ רְמוּי דִין הוּא בְרָם
בְּאַמְתָּנוּ תָּא :**

פירוש

עליה רמוי דין הוא. עליו רמויס בלשון ואומרים הנה אלקינו זה: ברם באמתנותא. אך בלוימה ומורא הס מראיס :

שברנא

רמוי, פירוש כי כל הנמצאים אשר אך ימלאו לעמיד לבוא, הדבר ההוא בעלמנו ירמוז לנו כי דין הוא, פירוש כי כל זאת ממנו לבד הוא ולא מזולתו חלילה, ולזה כיוון המקרא באמרו, ועמדו רגליו [של הכהן] ביום ההוא על הר הזיתים, וגדרש להבין מה הוא כוונתם בלשון רגלים אלל הבורא ברוך הוא, וגם למה בחרו בהר הזיתים, ונראה כי לשון רגלים הוא לשון ציור והוכחה לדבר כמו שמלינו בדברי חז"ל הרבה, אם רצו לומר הוכחה לדבר אמרו, רגלים לדבר, ועוד אמרו בלשונם, לא מלא ידיו ורגליו בבית המדרש (עיין שם), ועוד זאת מלינו בדברי חז"ל (שליח הוריות) כי טבעו של זית גורס לאדם לשכת לימודו, ובינתו וחכמתו נחמט ממנו, וזאת הוא אשר כיוון המקרא ביום ההוא ימלא

אז במהרה בימינו אחר כל שבעט ושמתתם וכל מה שישבעו יותר ויתענגו על טוב השם יקלו יותר, והרגלים ישאו מעלמן לילך מתענגו לתענוג, ובטיוול ובמחולות צעגולה עם שכינת עוזו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ולא ישבית יראתו את השמחה הגדולה עד אין קץ ושיעור, ולא יבעת שאתו של הקב"ה מללעוד לעד בכל מקום חפץ, ומלמלאות שמוק צפה מלא, רק אז ימתוק להם מאד עד אין צאר, את יראתו הגדולה, ואתבטו אליהם מאד מאד, ויקלו מנסרים לעשות רצונו באהבה, ויראה מחוקה, ולעמוד תמיד לפניו, ולקבל זיוו והודו ועונג ושמתה, מכל בני חלוק:

עֲלֵיהָ

רמוי דין הוא, פירוש ואז יהיה כל כך גלוי שכינת כבודו, והשפעת החכמה הגדולה, כמו שנאמר, ומלאה הארץ דעה

ימלא כל האדם דעה את השם כל
קד, עד כי אף איש כזה אשר
הוא ריק מאד, כמו איש האוכל
זימים חמיד אף הוא יעמוד אז על
מדריגה גבוה

שְׁבַרְנָא לִיָּהּ בְּשִׁבְיָן תְּקוּף הַקְּנֵנו תָּא :

פירוש

כפירים רשו ורעבו, ודורשי השם
לא יתסרו כל טוב: :
ועוד כיוון הפייטן באמרו בדם
באמתנותא, פירוש ואף גם
זאת אשר השם

הטוב יהיה קרוב
אלינו מאד מאד
וכראה חמיד
בעליל את כל
השגחתו ולא נזוז
מחבצו כל היום,
וככל זאת יהיה

שבִּרְנָא רִיָּהּ בְּשִׁבְיָן. קוינו לו בשביה:
תקוף חזק אמונה: מחבצו כל היום,
ידבר

המכונה בשם הר
ויהיה לו הוכחות
גדולות, כי מלאו
כל הארץ כבוד
השם, כמו אם
אך יראה אחד
במקום אחד רגלי

ידע בעליל כי ישנו אף השאר מגוית
האדם, ואף אם הוא לא ראה
השאר, כן ידע ויבין כל פעול כי
השם הטוב הוא פועלו ולא זולתו,
ולא כמו עתה בעונותינו הרבים
אשר האלקות הוא בהסתר מאד
מאד, והוא כסויה טוונותינו הרבים
כמו שנאמר, טולם עיניו מראות
ברע והבט אל עמל לא יוכלי כי
עינים הוא בחינת השגחה, ואם
יתרבו פשעי בני אדם הקב"ה מעניש
אותם בזה שיטלים מהם ולא יבינו
את השגחתו הפרטית, ולא יתרבו
חלילה מיום ליום פוקרים וכופרים,
השם ישמרנו, ולכן אם אך המה
כופרים בהשגחה, יענשו בזהיה
לאכול ומלאוהו לרות רבות חלילה, ולכן
אמר הפייטן כאן בדם באמתנותא,
פירוש ומלבד האיש אשר הוא ירא את
השם ושלם מאד, לאיש כזה, לא
יחסר לעולם אף בין הכופרים
והפושעים והמעומים את דרכם,
כמו שנאמר, כי אין מחסור ליראיו

כל ימדינו עמו וגילינו ברעדה,
וכראה ונחיל ממנו מאד ביאות לו,
ושאמו יבעת ויפיל אימחה ופחד
על כל סביביו, ולא כמלך בשר ודם
אשר אף אם הוא יגדל מאד וימשול
ממשל רב, וככל זאת אם אך הוא
יקרב את עלמו לאחד מאנשיו
ויחבבו בכל מיני חיבה, ויטן לו
את כל משאלות לבו, ולא יגרע
ממנו יראה המלך כירוע ומבואר,
אבל אלל בוראנו ברוך הוא נהפוך
הוא, כל מה שיבין האדם וישכיל
בבוראו ויפחד עמו ויאהבנו יותר,
כן יתרבה יראתו בו יותר ויותר
כמוכן:

שְׁבַרְנָא לִיָּהּ בְּשִׁבְיָן תְּקוּף

המגנותא, פירוש וכל
זאת הטוב יבא אלינו, יטן לנו
חכינו וקוינו עליו אף בעת לרוחנו
וגלותינו והיינו בשביה כבף ילר הנבל
ואף אם בא עלינו השם בהסתר
פנים ובוהיה לאכול ומלאונו לרות
רבות ורעות, וכל מלרינו ומלוקותינו
היו

היו לראשים, כמו שנאמר, היו וחוסים חזקים, להיות לאל בדינו לריה לראש, ובכל זאת אנו באחד לשאת ולסבול, ולהתענג על כל החזקו, ולא עזבנוהו אף רגע, התענוגים, אשר הקב"ה יחדש עלינו והחזקנו בו וכאמין בו בתוקף אמונתינו בכל פעם באתר שאת וביתר עוז.

כי כל זאת הוא לטובתינו ומחמת גדול אהבתו אלינו כחש"נ, את אשר יאהב השם יוכיח" וקיינו וניחל אליו חמיד ולא לזולמו, ולכן זכינו שיבוא אלינו את כל הטובה ההוא:

יְדַבֵּר דָּן עֲלֵינוּ עֲלֵינוּ
מִדְּמוֹ תָּא:
מִנֵּת דִּילָן דְּמַלְקֵדְמִין
פִּרְשׁ בְּאַרְמוֹ תָּא:
מְלוֹרָא דְּלִוְיָתָן וְתוֹר מוֹר
רְמוֹ תָּא:

פירוש

יְדַבֵּר דָּן עֲלֵינוּ. ינהגנו עלמות. תרגום וינהג את האלן ידבר ית ענא: ועלמות. מלי' ותלך העלמה רוצה לומר בתולה ועניינו כשמהה הנהג בתולה: עלמין מדמותא. דומה לעלמות והוא לשון נהרות: מנת דילן דמלקדמין. מתנה שלנו שפרש מקדם: פרש בארמוותא. הפרש והרים בתרומה: ותור מוֹר רמותא. ושור בהררי אלף: שור רמותא.

יְדַבֵּר דָּן עֲלֵינוּ
עלמין מדמותא פירוש ולכן בשכר זאת ינהג אחתו השם הטוב, בכל הטוב ההוא לעולמי עולמים, ואל תדמי כי כל מה שנאריך ימים

נזקין ויחוס כחינו חלילה ולא נחטג עוד על שום מאכל תאוה ולא יהיה לאל בדינו לשאת ולסבול את התענוג הרב, ולא יערב עוד עלינו לשמוע קול זמר ושיר ועוגב, כמו שהוא עתה בדורותינו אלה חלילה וחלילה, רק הקב"ה יחדש עלינו את כחינו ומראית פנינו בכל פעם, ונחזור לימי עלומותינו, ונהיה דומים לנערים חמיד, ובכל פעם ופעם יתן לנו כחות מדשים וגדולים מראשונים,

העולם הפריש את חלקיו הטוב והרוממה, והגביה אותה למעלה ראש, עד אין קץ ושיעור, יותר מכל הטוב אשר ברא אחר זה, והיא גנוזה בבית גזוז וחביב לפניו יותר מהכל, כמו שמנו מזיל את הגן עדן בין הדברים אשר קדמו לעולם (עיין עליהם):

מְלוֹרָא דְּלִוְיָתָן וְתוֹר מוֹר
רמותא, פי' ואף גם את הסוכה אשר יעשה לנו השם הטוב משורו

מעורו של לויטן, אשר יבטיח אורו מסוף העולם ועד סופו, ואת הסעודה הגדולה אשר יתקן לנו השם הטוב משור הבר, אשר הוא בטל מכל מלאכה, ולא

וְחַד בְּחַד בִּי סִבִּיךָ וְעֵבִיד קָרְבִּי תָא:

עקשים ונפתלים מביט ומתוך ר"ל: **ותור** שור רמותא, פירוש והאיט הזה אשר הוא יעשה את עלמו כל ימי חייו, כשור לעול למורה הקדושה.

הוא הוא האיש אשר לעמיד לבוא ידמה בעיניו הילר הרע להר גבוה בקרנויה

ותלול מאד מאד והוא, שור הבר פירוש והאיט שהוא אשר עשה עלמו כשור יש לו רשות לכנס לפניו מכל המחילות ועל כל הרים הרמים, ומדרגות הגבוהות בלא בר, יען הוא סינף את עלמו במורה תמיד אף בעת דחקו ועניו:

וְחַד בְּחַד בִּי סִבִּיךָ וְעֵבִיד קָרְבִּי פירוש וגם הטוב ההוא, יעשה לנו השם הטוב כי יראה לנו גיא חזיון, בזמות ישחק גדול מאד, הוא המלחמה, אשר היה בין השני בריות גדולות ההם, היינו בין השור הבר ולויטן, כאשר אחד באחד ידובקו ויסבכו, והוא כינוי לתענוג גדול ועידון רב, אשר היה אז באין ערך ושיעור, לסבר את האוזן שיוכל לשמוע. ובדרך הדרוש אפשר לומר, כי כוונתו לכל איש ואיש, אשר הילר הוא הנחש הקדמוני דבוק בו תמיד, וילחום עמו יומם ולילה, מלחמת החיים מלחמה בשלום, פעם ינלח הוא להילר, ופעמים לא, ואחד ינלחהו, ואחד לא, ולעמיד לבוא יראה הקב"ה לכל אחד ואחד את מלחמתו הגדולה, אשר

יעשה מאומה רק ירעה את עלמו תמיד ויאכל מספוא מאלף

הרים בכל יום ויום. ואפשר לומר בדרך הדרוש, כי הסוכה של לויטן הוא כוונה לאור הגנוז, והגנה הטובה אשר יאיר השם ויגין על כל לדיק ולדיק אשר היה דבוק אליו תמיד (כי מיבט לויטן הוא לשון דביקות והסתכרות כידוע). ועוד אפשר לומר כי לויטן הוא כינוי לנחש הקדמוני, הוא הילר הרע, כמו שנאמר (ישעיה כ"ז א') 'לויטן נחש בריח לויטן נחש טקלקון' יען הוא דבוק וכרוך תמיד אחר כל איש ואיש, ובתלמיד חכמים הדבקים בהשם ומורתו יורח מכלם, כמו שאמרו חז"ל (שלהי מסכת סוכה) 'כל הגדול מחכירו יצרו גדול הימנו' (עיין שם) ולכן הוא מכונה בשם לויטן והוא נחש ברע, פירוש לאחד ישחית וידלה רק את רוח בקרבו לבד, כמו בריח החיכוך המבדית מקלה אל הקלה בפנים ואין לאל בידו ליגע בו כל כך עד שישחית את מעשיו חלילה, לעשות מעשה רע בפועל ממש, וגם הוא נחש טקלקון, פירוש אבל ישנם אנשים אשר הוא יבלע וישחית, אף גם את מעשיהם, עד שיעשו

אשר היה לו עמו תמיד, ומזה יבנה ומרחק אותם מאת השם הטוב, יהיה לו תמים גדולה וחידוש גדול ותורתו השלימה, ועבודתו הרוממה: אך היה לאל בירו לנלחו, כמו שאמרו חז"ל (שלהי מס' סוכה)

לעתיד לבוא יבוא הקב"ה את היל"ר ושחוט אותו בפני הלידיקים ובפני הרשעים, ללדיקי' כדמיה כהר גבוה, ולהרשעים כחוט השערה, והללו אומרים איך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה, והללו אומרים איך לא יכולנו לכבוש את החוט השערה הזה (עיין סס"ב ע"א ובספרי, בן יכבד אב"ב צפ"י דברי חז"ל ההם ותמלא נחת):

בְּקִרְנוֹתַי מִנְגַח בְּהִמּוֹת בְּרַבְרְבוֹתָא יִקְרַע נֹון לְקַבְלִיָּה בְּצִיצוֹי בְּגִבּוֹרָתָא תָּא:

פירוש

ר"ל חל גבוה: יקרע נון לקבליה. ידלג הדג נגדו מלשון רבותינו ז"ל בפרק בבהמה המקשה השוחט דג המקרעע: בציצוי. תרגום סנפירין ליוני:

מקרב

זקן מאד מששת ואמרו חז"ל כי מהשגה דברים אשר כל זמן שמזקין גבורה נחוספת בו (עיין עליהם). ודרך הדרוש אפשר לומר כי כוונתו בזה, לאיש החלמיד חכם הלומד בתורת השם תמיד, והוא מכונה בשם דג, כמו שאמרו חז"ל (עבודה זרה), ונעשה אדם לדגי הים למה נמשלו בני אדם לדגי הים, לומר לך, מה דגים שבים כיון שפורשין מן המים מיד מתים, אף בני אדם כיון שפורשין מן החורה ומן המלות מיד מתים* (עיין שם) ובלשון תרגום דג הוא גרין וכו"ן יש בו חמשים, יען הוא עוסק תמיד בתורה, אשר יש בה חמשים שערי בינה, ולכן מכנה כאן את הלויתן

הלוימן בשם נוי, יען כוונתו אל ולין מחריד בלי שום שטן ופגע רע. התלמיד חכם כמבואר וכן פירושו, ולכן התלמיד חכם לא ירא מן הילר המסית והמדיח, כמו שאמרו חז"ל

לשוחט פירוש (קידושין פרק א') כל זמן שהרטיה זו, היא התורה הקדושה על מכתך אכול מה שהנחתך ושמה מה שהנחתך ואין אמה מחיירא (ע' שס) והוא הולך תמיד לנגדו כל מה שיצרו רולה הוא עושה הפכו, בלינוי פירוש יען הוא עושה תמיד לליים ופרחים לחורה, ובורא בזה שמים חדשים וארץ החדשה, כמו שאמר הוזהר הקדוש בהקדמתו, בגבורתא פירוש וכל זאת הוא בגבורות הבורא אשר הוא יעזור לו תמיד, כמו שאמרו חז"ל, אלמלא הקב"ה עזרו לאדם מוכף נבל הוא הילר, לא יכול לוי:

מְקַרְב לֵיה בְּרִיָּה בְּחַרְבִּיָּה
בְּרַבְּרָבוּ תָא:

פירוש

מקרב ליה בריה. מקרבו בוראו: בחרביה ברברבותא. נחרבו הגדולה ויסוד זה על דרז"ל בפ' המוכר את הספינה עמיד נבחיאל לעשות קייגיא עם לוימן ואלמלא הקב"ה עזרו אינו יכול לו וכי:

ארסמון

כוונתם בענין שמיטת המלאך המות והס"א ר"ל), ובקילור אומר מעט מזה גם בזה, כי ענין השמיטה בכל מקום, הוא להכיר את החיות מן הבהמה וחיה ועוף, הוא נפשה, והו יסאר רק הדומם לבד והו חיתר היא לנו לאכול כמו שאר דבר דומם ולומח, כי לא הותרה לנו לאכול את החי או אבר מן החי והף אס בבצר ההוא אין עוד חיות, אבל יען נשאר עוד החיות ברובם ולכן נגדר המועט אחר הרוב והף אס נשחטה הבהמה אחר כן והותרה אבל האבר נשאר באיסורו יען נאסר פעם אחת, ובאבר ההוא לא נעשה עוד שום מעשה להחירו ולכן נשאר הוא באיסורו לעולם, וכן אס מחה הבהמה ומי ועוף, נאסר לעולם, יען לא נעשה בו מעשה ממלות השם, לא יותר עוד לעולם, ולכן נקרא הסכין אשר שוחטין

מקרב ליה בריה בחרביה ברברבותא, פירוש והו יקרב הקב"ה בכבודו בעלמו אל השור הבר, נחרבו הקשה והגדולה לשחטו לטעודת הלדיקים. ובדרך הדרש הוא כיוון להשטן, הוא הילר הרע, הוא המלאך המות, אשר לעמיד ישחוט הקב"ה את הילר מכל וכל שלא להוות, ושלא לסגף עוד את הבריות, ויהיה שלום בארץ,

מְקַרְב לֵיה בְּרִיָּה בְּחַרְבִּיָּה

ברברבותא, פירוש והו יקרב הקב"ה בכבודו בעלמו אל השור הבר, נחרבו הקשה והגדולה לשחטו לטעודת הלדיקים. ובדרך הדרש הוא כיוון להשטן, הוא הילר הרע, הוא המלאך המות, אשר לעמיד ישחוט הקב"ה את הילר מכל וכל שלא להוות, ושלא לסגף עוד את הבריות, ויהיה שלום בארץ,

שומעין בו בשם מאכלת, יען הוא
 מכשיר את הבהמה לאכילה, וגם
 נקרא הוא בשם חליף, יען הוא
 מחליף את הבהמה מאיסור להיתר
 עד שהוא מוכשר
 לאכילה ולכן הדם
 אשר יל א
 מהבהמה ופירש
 ממנה, ואף אם
 אין בו חיות עוד
 אינו מוכשר
 לאכילה יען הדם
 הוא הכפש והוא
 היה עיקרו של
 חיות הבהמה,
 ואף אם אין בו
 עמה עוד שום
 חיות, ובכל זאת

אַרְבָּעוֹן לְצַדִּיק יִתְקַן וְיִשְׂרָו מִסַּחְרֵינָא עַלֵּי תַבִּי דְכַדְכּוּד וְגוֹמְרָא תָּא

פירוש

ושרותא, אוכל. תרגום כי אחי יאכלו
 האנשים בזהרים ארי עמי ויכלון גובריא בשרותא
 ארבעון. סעודה: מסחרין עלי תבי.
 הם מסובין על שלמות של: כדכוד
 וגוברתא, ואכן יקרה תרגום אודס גומרתא:

נגידין

לשום לער ויגון ופורעניות,
 ואז יעם לנפשנו את כל הפענוגים
 אשר יזמין לנו השם הטוב, כי אם
 אך חלילה ידאג האדם משום רע,
 לא יערב לו אז כל שמחה וקול
 שיר ומענוגות בני אדם:

מִסַּחְרֵינָא עַלֵּי תַבִּי דְכַדְכּוּד וְגוֹמְרָא, פִּירוּשׁ

והלדיקים ישבו אז בעגולה, ואז לא
 יהיה שום אחד למעלה מחבירו, ולא
 יקנא אחד את חבירו ואלל כל אחד
 יעמוד שלחן מיוחד מאבן יקר וטוב
 הנקרא בשמו כדכוד, אשר בכל
 העולם הזה לא נמצא ממנו רק
 כגרניר חרדל אחד, ואין די בכל
 העולם הזה ליתן את מחירו וללדיקים
 יהיה לכל אחד ואחד מאבן כזה
 שלחן

אמרה המורה לא מאכל כל דם, אבל כל
 זמן שלא פירש מן הבשר מותר הוא יען
 באמת אין בו עוד שום חיות בטל
 הוא לגבי בשר הבהמה ומותר,
 ולזה כוונת חז"ל בשחיטת המלאך
 המום הוא הס"ס, יען גם בו יש
 חלק דקדושה ושם השם בקרבנו. כמו
 שנאמר, ומלכותו בכל משלה" אף
 בס"א, כי שמו הוא סמאל, ולכן
 יפריש הקב"ה את הדבר שבקדושה
 אשר בו, והשאר יעביר מן הארץ,
 ויהי כלא היה:

אַרְיִסְטוֹן לְצַדִּיק יִתְקַן וְיִשְׂרָו, פִּירוּשׁ וְהַשְׁוֹר הַבֵּר

יעשה הקב"ה סעודה גדולה, ולא
 יבשנו את הבשר לבד, רק יתקנו עוד
 את בשרו הטוב והשמן עם כל מיני

שלמן גדול, המאיר מסוף העולם ועד סופו, וערוך עם כל טוב אשר עין לא ראתה, ועוד שלמן אחד יעמוד אלל כל אחד מאבן יקר וטוב וערוך עם כל טוב, ומוארו י ה י כנחלים בוערות, אשר בעליו יכנה ויחס בו ויתענג עליו מאד, ומצירו אשר לא זכה לזה יכזה בו, כמו שאמרו מז"ל כל אחד ואחד נכזה בחופתו של מצירו, וכל זה הוא רמז וכינוי להענוג הרב, אשר יהיה אז לשכר את האוזן שיוכל לשמוע מעט כדרך העול' ואף אם בלמה אין ערך וקץ ואין

שלמן גדול, המאיר מסוף העולם ועד סופו, וערוך עם כל טוב אשר עין לא ראתה, ועוד שלמן אחד יעמוד אלל כל אחד מאבן יקר וטוב וערוך עם כל טוב, ומוארו י ה י כנחלים בוערות, אשר בעליו יכנה ויחס בו ויתענג עליו מאד, ומצירו אשר לא זכה לזה יכזה בו, כמו שאמרו מז"ל כל אחד ואחד נכזה בחופתו של מצירו, וכל זה הוא רמז וכינוי להענוג הרב, אשר יהיה אז לשכר את האוזן שיוכל לשמוע מעט כדרך העול' ואף אם בלמה אין ערך וקץ ואין

נְגִידֵי וְקַמִּיהוֹן אֶפְרַסְמוֹן
נְהַר
וּמִתְפַּנְקִין וְרַנִּי
רַנִּי
חֲמַר מֵרַת דְּמִבְרָאשִׁית
נְשִׁיר בִּי נַעֲוֵ תֵא

מאין כמזה (עיין שם) : **ומתפנקין** ורוו בבסי רותא, פירוש והלדיקים יתעדנו וישבעו בכוסות מלאים ושבעים, וכוונתו להענוג חדש בכל פעם ופעם, כמו אדם שהוא שבע ולא יתענג עוד אף מכל מאכל האהו, יתנו לו כוס מלא ומחוק וטוב לשחות, ואז יתענג הוא עוד יותר מקודם

פירוש

נגידין קמיהון. מושכים לפניהם: ומתפנקין ורוו. והם מפנקים עצמן ושותים ושבעים. ככוס רווה: חמר מרת דמבראשית. יין שהוא משוכה ושמור מבראשית: מרת שותי סכר. כתרנומו דאזלו למשתי מרת: בי נעורתא. בית נספי היין. חכילי עינים מיין תרנומו יסופין נעוהי. וכל ענין הלוייתן ושור הכר אשר כינה המחבר בשם אכילה. חמר מרת דמבראשית בשם שהיה ושבע מעלתא בכדכוד וגומרתא

במענוג חדש, כן ילכו הלדיקים בכל עת ורגע מתענוג להענוג רב וגדול, עד אין קץ ושישור, ויושעו בכל פעם בכוס ישועות חדש, עד כי יסבעו ממנו ואחר

זכאין

כן יתן להם חדשות וכן בכל פעם: **חמר** מרת דמבראשית, פירוש והשתיה של הלדיקים תהיה ממוכר השמיות, כמו יין הטוב השמור מששת ימי בראשית וכשמר ביקב הטוב, כי יין כל זמן שמזקין הוא משוכח, ואף הזקקים אשר לא יטעם להם שום אוכל ומשקה, ובכל זאת מיין ישן דעתם נומה ואין לך יין זקן ומשוכח מייו כזה. אשר הוא

זכאין. מושכים לפניהם: ומתפנקין ורוו. והם מפנקים עצמן ושותים ושבעים. ככוס רווה: חמר מרת דמבראשית. יין שהוא משוכה ושמור מבראשית: מרת שותי סכר. כתרנומו דאזלו למשתי מרת: בי נעורתא. בית נספי היין. חכילי עינים מיין תרנומו יסופין נעוהי. וכל ענין הלוייתן ושור הכר אשר כינה המחבר בשם אכילה. חמר מרת דמבראשית בשם שהיה ושבע מעלתא בכדכוד וגומרתא

לשער ולספר אף מעט מזעיר, מענוג הרב אשר יהיה אז, והוא מענוג הרוחני מענוג הנפשות כידוע (ובארנו מעט מזה לעיל עיין שם):

נְגִידֵי וְקַמִּיהוֹן אֶפְרַסְמוֹן נְהַר
פִּירוּשׁ וְאַלֵּל כֹּל אֶחָד
 מהלדיקים, ילכו לפניו נהרות רבות עם שמן אפרסמון להתענג ולעדן עליהם, וכבר בארנו לעיל כי שמן אפרסמון הוא כינוי להשגה גדולה

משעת ימי בראשית, והוא גם כן
 כיווי לתענוג גדול הרומני, ליינה
 של מורה והשגת מטעה אלקינו,
 במדות העליונות צימי בראשית, המה
 ה ס פ י ר ו ת

זכאין כד שמעתון שבה

דא שיר תא:

קביעין כן תהוון בהנהו

חבור תא:

ותזבון די תיתבון בעילא

דר תא:

פירוש

כולם רומזים הם לתענוג הנפשי ולא בא
 המחבר כאן רק לגלות אצבע ולכסות עפתיים
 ולמקובלים שרידים אשר השם קורא כמוהו
 יודעים מזה אפס קצוה מה שבידו אדם
 אפשר לזמאם וכולו לא כמו שדרשו חז"ל
 על עין לא ראתה אלקים וולתך:

ס ל י ק ארי

אין קץ ושיעור ועידון רב מאין עוד
 כמוהם, והכל יראו את גדלם
 ותפארתם, כמו האיש אשר הוא
 יושב במקום גבוה מכל, ואז הכל
 יראו אותו כן יראו הכל, את כבודו
 והיא מדה כנגד מדה, יטן האיש
 ההוא כל מגמתו היה בזה העולם
 לפרסם את מלכותו וממשלתו של
 מלך מלכי המלכים הקב"ה, כן
 יבשאהו ויגדלבו השם שיראו כל באי
 עולם מעלה מטה, את כבוד גדלו
 הרב:

ארי

העליוני הרומני
 אשר אין עוד
 ידיעה בזה לשום
 כבדא, רק אין
 סוף צ"ה בעלמו
 אשר הוא בראש
 יש מאין, ובוה
 יהיה לנו השגה
 בעזר השם כל
 אחד לפי ערכו
 והכנתו בזה
 העולם:

זכאין כד

שמעתון

שבה דא

שירתא, פירוש

ואשרי האיש,

אשר יזכה להזדכך את עלמו
 בזה העולם לכל הפחות כל כך,
 לשמוע מעט את השבח והשירה
 הזאת הוא גלוי שכינה, ושירת
 הסורה ומטעה אלקינו:

קביעין כן תהוון בהנהו

חבורתא, פירוש ואשרי

מי שיזכה להזדכך את עלמו עוד
 יותר, להיות לאל בידו להיות שמה
 בקביעות חמיד, בתענוג הרומני הזה,
 ולהיות בין החבורת הלדיקים ההם,
 ולהשיג כל מה ששיגו המה:

וכמו שאין הסגה בו, כך אין הסגה בשעשועיו ותענוגיו, ואשרי האיש אשר יהלך בדרכי השם ותורתו בחימומה, ולא יבהרר אחר העתידות והקידמות ובפרט בחקר חלקי הכי יעלה, אף אחר כל חקירותיו ושכלו האנושי הדל הכי יש לאל ביד פעולה להשיג אף מעט מפועלה,

אָרִי תְצִיתוֹן לְמִיָּי
דְּנַפְקוֹן בְּהֵרֵךְ תָּא :
מְרוֹמִם הוּא אֵלֵהִין
בְּקַדְמָא וּבִתְרֵי תָא :
 צבי

וליקח לנו ראיות מפעולותיו, מחומר לחי וקיים, ולכן כל מה שידימה האדם ששהיג, ידוע ידע כי אז הוא באמת בטעות, כי נפל בשכל אנושי ועקר את עלמו מאלקות חלילה, אבל אם אך יבקש האמת, ויתחנן מאלקי כל המערכות, שיכלח לו עזרו מקודש שלא יהיה נבון באמונתו, ואז ישלח לו השם הטוב וישפיע עליו חכמתו ובינתו הרב, ויראה בעליל את אמונתו השלימה, וישמח בה יותר מעל כל הון יקר ונעים, ויהפלא איך נצטרו בני אדם כל כך להאמין בשוא ונחמה, ולפרוק מעל עלמו את העול מלכות שמים ותורתו חלילה, אשר עין בעין נראה כי אלקים אמת ותורתו אמת:

וְעוֹד אפשר לומר בפירוש הדבר בקדמא ובתריהא, פירוש בהקדמונים העליונים היה מעט הסגה במעשה אלקינו, ובאחרונים אשר יזכו להיות לעתיד לבוא, גם בהם יהיה מעט הסגה במעשה אלקינו אבל

תציתון למלי דנפקין בהדרתא, פירוש וגם האנשים אשר זכו לשמוע תמיד בקול השם הטוב, הוא תורתו הקדושה לטובת זה המיד, ולא משה מפייהם ונחנו את כל נפשם וגופם עליהם והרגו עליה כל היום, והפקירו את עלמן, ואת כל בני ביתם

עליה ואף אם בערה בהם אש אהבה אליהם, ובכל זאת התרפקו על אהבה התורה תמיד יותר מעל כל אהבות, וכל הנה אשר אך ילא מפייהם בהורח השם ועבודתו, היחה בהדרת קודש וטהרה ימירה וביראה ואהבה עילאה ולא חלילה להרויח כבוד המדומה ובלע כסף, ואז גם האנשים ההם, יזכו להיות במעלה העליונה מאין עוד כמוהם, כמו שאמרו חז"ל, אבל תלמידי חכמים עלמן, עיין לא ראתה אלקים זולתך:

מְרוֹמִם הוּא אֵלֵהִין בְּקַדְמָא
 ובתריהא, פירוש גם על כל רמים הוא אלקינו, ונעלה על כל חכמה ובינה ודעת, ולכן אין לנו שום הסגה אף במחן שכרו, ובכל אשר אך אנו מחשבים ומדמים להשיג, הוא מרום מנגד שכלינו, ואין אמתו ידיעה בהם עד מה, יען הוא קדמון, ואין קדמון בקדמותו, והוא ראש ומיד וסוף לכל הדרגין, והכל הוא, ובלע. אפס. וחולמו אין,

אבל אנו לעת עתה ככהמה נדמינו, ועוד זאת עשה לנו השם הטוב אשר אין בנו לא חכמה ולא בינה ולא דעת יתירה, ואף מטט מוועיר ולכן מוכרחים אנחנו לרמות וללפות עד ביאת גיאלינו:

צְבִי וְאֶתְרָעִי

בֶּן וּמָסָר

קָן אֹרֵייתָא,

פִּירוּשׁ וְהַל תְּדַמּוּ

צְבִי וְאֶתְרָעִי

בֶּן וּמָסָר

קָן אֹרֵייתָא,

פִּירוּשׁ וְהַל תְּדַמּוּ

בֶּן וּמָסָר לָן

תָּא:

וְצַעַל פֶּה לְבַד כְּמוֹ

שגא' לא בשמים הוא ואמרו חז"ל כי מיום שנחנה הסורה לארץ, אין לנו להשיג אף על הבת קול היו לא מן השמים, רק כמו שכתוב בסורה לבד, אבל הפמליא של מעלה אשר בשמים היא, הנה מוכרחים לעשות גם שם כדברינו והכרעותינו פה: מי ימן וגובה גם אנחנו לישועת השם וגילוי האלקות, במהרה בימינו אמן ואמן:

כי אנו השפלי ערך, היינו כראים וזכאים ויקרים כל כך, עד שזכינו לקבל את הסורה הקדושה, אשר אין קץ לערכה, ולא זכו לה אף מלאכי מרום, רק ישן כך עלתה במחשבתו, וכמו שאין להשיג עלמותו כך אין להשיג רלונו ומחשבתו, כי הוא ורלונו ומחשבתו אחד באין סוף והכלים, ואשרינו, ומה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו, שזכינו לכל זאת,

ס ל י ק

